SAYISI HER YERDE
10 Y.
KURUŞ
13 Eylül 1938
SALI

SON TELGRAF

BU GAZETE
İstanbulun en çok satılan hakikî akşam gazetesidir
İlânlarını SON TELGRAF'a verenler en çok okunan bir vasıtadan hakkile istifade etmiş olurlar.

Sayı: 546 | Yazı İşleri: Telefon 20827 İstanbul Cağaloğlu Nuruosmaniye No: 54 | En son Telgrafları Ve Haberleri Veren Akşam Gazetesi | İdare - İlân: Tel. 20827 Telgraf: İst. Son Telgraf

ÇEKLER SEFERBERLİK Mİ YAPIYORLAR?

Çek hükûmetinin dün gecedenberi kısmî ve gizli seferberlik yaptığı ve Südet arazisinde harb çıkmasına karşı koyacak yeni tedbirler aldığı bildiriliyor

Almanya'nın plânı: Harb mes'uliyetini üzerine almamak ve Südetlerle cıkacak büyük bir kargaşalığa müdahale ederek Çekoslovakya'ya yürümek.. diye izah ediliyor

Fransa ve Sovyet Rusya askerî hazırlıklarını tamamladılar. İngiliz kabinesi kat'î kararını bugün verecek, Fransız kabinesi sabahdanberi Cumhurreisinin yanında toplu bulunuyor

Paris, 13 (Hususî makineye verrırken alınmıştır) — Hitlerin dün gece irad ettiği nutuk Londra ve Fransa siyasî mahafilinde tehdidkâr karşılanmıştır.

Bu nutkun tefsirleri arasında Almanyanın plân ve taktiği şu şekilde izah edilmektedir: Hitler her mes'uliyeti üzerine almıyacak ve fakat Südet mıntakasında çıkacak bir kargaşalığa müdahale ederek Çekoslovakya üzerine yürüyecektir. Bu itibarla dün gecedenberi Çek hükûmeti Südet mıntakasında asayiş kuvvetlerini arttırmış ve herhangi bir tecemmüa, mitinge, nümayişe ve kargaşalığa meydan vermemek için sıkı tedbirler almıştır. Henleinin avdeti ile Çek hükûmeti ile Südetler arasında son bir konuşma yapılması ihtimali ve en son vaziyetin bu toplantı ile tavazzuh etmesi kanaati kuvvetlidir.

Sovyet Rusya ve Fransa herhangi bir tecavüze karşı hazırlıklarını bitirmişlerdir. Sovyetler garp hududlarındaki tecemmü kuvvetlerini 3,500,000 askere iblâğ etmişler ve bilhassa topçu ve tayyare kuvvetlerini arttırmışlardır. Fransız kabinesi bu sabah saat onbirde Reisicumhurun nezdinde toplanmış olup içtima devam etmekte ve en kat'i kararlar ittihaz olunmaktadır. İngiliz kabinesi de en son kararını bugün ittihaz edecektir.

Umumî kanaat, vaziyetin çok müphem olduğu ve henüz harb mi, sulh mu.. bunun lâyıkile aydınlanmamış bulunduğu merkezindedir.

Londra, 13 (Hususî) Son dakikada alınan ve henüz teyid edilmiyen bir habere göre Çek hükûmeti dün gecedenberi kısmî ve gizli seferberlik yapmakta, ihtiyatî tedbirlerini arttırmaktadır.

Hitler diyor ki:

"Südetler müdafaasız ve yardımsız kalırlarsa, bizden muavenet göreceklerdir,,

ONLAR, "FILISTIN ARABLARI,, DEĞIL

3,5 milyon Almanın mukadderatına lâkayıd kalmamalıdır

Alman devlet şefi Hitler, günlerdenberi beklenen tarihî nutkunu dün akşam İstanbul saatile saat 20 de söylemiştir.

Bütün dünyanın heyecanla beklediği bu nutuk radyolar tarafından cihana ilân edilmiştir. Avrupa işlerile yakından alâkadar olan devletlerin Başvekil ve Hariciye nazırları radyo başlarında bu nutku takip etmişlerdir.

Bu arada da İngilterede de Hariciye nazırı Lord Halifaks Maliye nazırı Sir Con Simon, Dahiliye nazırı Sir Samuel Hoare akşam üzeri gene Başvekâlete gelmişler ve Çemberlaylnle beraber Hitlerin nutkunu dinlemişlerdir.

Bir müddet sonra da Londra radyosu, nutkun bir hulâsasını yaparak neşretmiştir. Ayni zamanda Fransız Başvekili ve Hariciye Vekili de bu nutku takip ve tetkik etmişlerdir.

Nutuk İngiltere ve Fransadan başka Moskova ve Prağdan da büyük bir ehemmiyetle ve bu devletlerin zimmadarları tarafından radyo başında dinlenmiş, bilâhare tetkik olunmuştur.

Hitler, çok uzun ve ehemmiyetli olan bu nutkunda evvelâ ordudan ve partiden bahsetmiş, ve ezcümle demiştir ki:

"— Ordu ve parti Alman birliğinin dahilde ve hariçte bekçisidir. Bütün Almanları birleştirmek hakkını bize ne müzakere-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Fransanın Berlin sefiri Ponoe, diplomat arkadaşları namına Hitlere şu sözleri söylemiştir:

«Bir hükûmet şefi için en büyük şeref analara gözyaşı döktürmemektir...»

Vekiller Heyeti toplanıyor

Toplantıdan sonra vekiller tetkiklerine devam için tekrar şehrimize gelecekler

İcra Vekilleri Heyeti bugün Ankarada bir toplantı yapacaktır. Vekâlete ait muhtelif işler üzerinde tetkiklerde bulunmak maksadile şehrimize gelmiş olan Nafıa Vekili Ali Çetinkaya bu toplantıda bulunmak üzere dün akşamki ekspresle Ankaraya gitmiştir. Diğre Vekillerimiz de dün Ankaraya varmışlardır.

Vekillerimiz tetkiklerine devam etmek üzere toplantıdan sonra tekrar şehrimize döneceklerdir.

Çalışma Saati

Perşembe sabahından itibaren değiştiriliyor

Resmî daire ve müesseselerde temmuzdanberi tatbik edilmekte olan yaz mesai saatinin

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Iki Yaralama Vak'ası

Bir adam eniştesini vurdu diğer biri de sevdiği kadını ve arkadaşını yaraladı

(Yazısı altıncı sahifemizde)

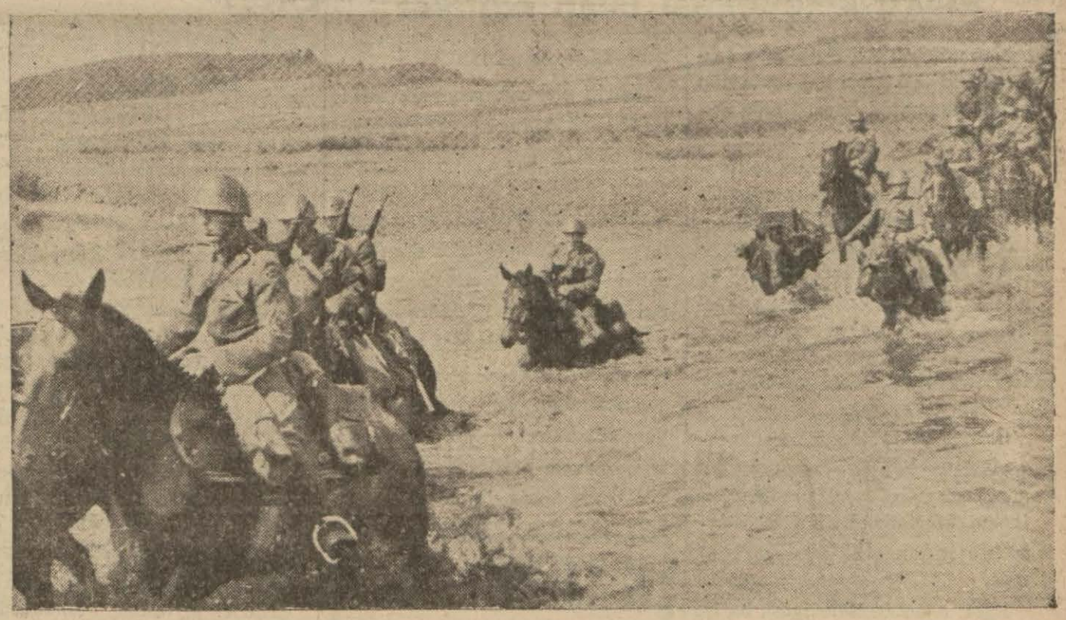

Çek ordusunun manevrasından bir intiba

Harb olursa Lehistan ve Romanya ne vaziyet alacaklar?

Almanya, Fransa ve Rusya'dan sonra Isviçre, Belçika ve Italya'da hazırlık yapıyor

Çemberlayn siyasî istişarelerde bulunuyor - Amerika nutku müsaid karşıladı - Çekler plebisit'i reddetti - Runsiman halâ çalışıyor

Londr, 13 (Hususî) — Alman Hariciye nazırı Ribbentop Romanya sefirini davetle 3 saat kadar görüşmüştür. Nazır bundan sonra Leh sefirini kabul ederek onun la da 3 saat kadar görüşmüştür. Zannedildiğine göre nazır, Almanya ile Çekoslovakya arasında bir hâdise çıkarsa bu iki hükûmetin alacakları vaziyeti öğrenmek istemiştir.

Siyasî mahafil bu görüşmelere büyük bir ehemmiyet vermekte ve Litvinofun bir harb vukuunda Rus askerlerinin Romanyadan geçirilerek Çekoslovakyanın yardımına koşması hakkında Rumen Hariciye nazırına yaptığ teklifle alâkadar görmektedirler.

MUHTELİF DEVLETLERİN HAZIRLIKLARI

Londra, 13 (Hususî) — İsviçre hükûmeti Alman ve Avusturya hudutlarında fevkalâde ihtiyat tedbirleri almıya ve istihkâmların altında lâğımlar yaptırmıya başlamıştır.

Belçikada Alman hududunda muhtelif askerî harekât yapmakta, topçu kuvvetleri garnizonlarına alınmakta, hudut boyundaki kıtaat ve jandarma takviye edilmektedir. Diğer taraftan İtalya da Fransa hududunda ayni şekilde hazırlık ve tahşidat yapmaktadır. Almanyanın bütün hudutlarda yaptığı muazzam hazırlıklar ise hararetli şekilde devam etmektedir.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Iç Bakanı Basın Birliğinde

(Yazısı altıncı sahifemizde)

Bebek-Dolmabahçe - Taksim yolu

Yolun istikamet haritası ve plânları hazırlanıyor ve kaça mal olacağı hesab ediliyor

İki senede yapılacak asfalt yolların inşasına da dün başlandı

Bebek - Dolmabahçe - Taksim yolunun mümkün olduğu süratle genişletilmesi ve düzeltilmesi kararlaştırılmıştır.

Şehircilik mütehassısı Prost, bu yola aid mevziî projeyi en kısa bir zamanda ikmale memur edilmiş ve Prost dün Belediyeye gelerek bu yolda çalışmıya başlamıştır.

Karaköy - Beşiktaş caddesi imar plânında 30 metre olarak tesbit edilmiş olduğuna göre Bebek - Beşiktaş caddesinin de 30 metre veya hiç olmazsa 25 metre genişliğinde açılması hemen hemen kararlaştırılmış gibidir.

Caddenin istikameti bugünlerde tesbit edilecekse de yeni yolun Kuruçeşmeye kadar içerden gitmesi ve sonra sahili takib eylemesi cihetine gidileceği tahmin edilmektedir. Bundan başka yeni caddeye isabet edecek yerlerde mevcud binaların vaziyetleri de tedkik olunmaktadır. Yolun açılması, istimlâkin kaça mal olacağını ve yeni asfalt caddenin inşası hesablanacak ve keşif bedeli mümkün olan süratle tesbit edilerek Nafıa Vekâletine bildirilecektir.

Bu yolun geniş, güzel ve temiz bir cadde olarak yapılması işi 23 nisan bayramına kadar ikmal edilelcektir.

Yolun masraflarından mühim bir kısmı Nafıa Vekâletince ödenecektir.

YENİ ASFALT YOLLAR

Diğer taraftan şehrimizdeki bazı caddelerin asfalt olarak inşası ve bu inşaatın iki yılda ikmali bir müteahhide ihale edilmişti.

Müteahhid dünden itibaren yeni yolları yapmıya başlamıştır. İnşaata şimdilik Tozkoparandan başlamış olup bu ayın 15 inci günü de İş Bankası önünden Babıâli yokuşuna çıkan caddenin asfalt olarak yapılmasına başlanacaktır.

Tramvaydan başka tünel ve havagazi şirketleri de behemehal satın alınacak

Eminönü meydanı sür'atle açtırılacak

Elektrik şebekesi ıslah ediliyor

Nafıa Vekili Ali Çetinkaya şehrimizdeki tetkikleri hakkında dün gazetecilere vaki beyanatında demiştir ki:

«— Tramvay Şirketinin satın alınması, kat'iyyen mukarrerdir. Bu hususta tetkikatta bulunuyorum. Tramvay Şirketile Havagazı ve Tünel Şirketleri de satın alınacaktır. Müzakerelere başlanabilmek üzere, şirket mümessillerini davet edeceğiz. Bu davetin, teşrinievvel içinde vuku bulacağını ümid ediyorum.

Sirkeci ve Eminönü meydanında tetkikat yaptım. Meydanın bir an evvel açılması lâzımdır. Bu lüzum üzerinde, halkın ve matbuatın ittifak ettiklerini görüyorum.

Eğer, İstanbul Belediyesi, bu işe lâyık olduğu ehemmiyeti vermez ve icab eden sür'ati göstermezse, başka bir tedbir düşünmeğe mecbur olacağız.

Sirkeciye gelince; meydanın açılması için hararetle çalışılıyor. Kısa bir zamanda, garın cephesini teşkil edecek olan yeni binalar meydana çıkarılacaktır.

ELEKTRİK İDARESİ

Şehrin elektrik şebekesi, taraf taraf ıslah edilmekte, bir yandan icab eden siparişler verilerek, lüzumlu görülen tamirler yapılmaktadır. Silâhtarağa fabrikasına ilâveten konulması icab eden kazan da bugünlerde eksiltmeye konulacaktır. Elektrik İdaresindeki intikal devresi, çok faal ve semereli mesai ile geçmektedir.

Ankaradaki yeni Radyo istasyonunun resmî açılma töreni 29 teşrinievvele rastlıyan Cumhuriyet bayramında yapılacaktır.»

KALBE GİREN HIRSIZ

Senenin en orijinal romanını Son Telgraf'da okuyacaksınız

Vergi ve Resimlerden Muaf kılınan Müesseseler

Badema ikinci sınıf sanayi müesseseler de muafiyetten istifade edecekler

Teşviki sanayi kanunundan istifade eden ikinci sınıf muafiyet ruhsatnamesini haiz ve faidei iktısadiyesi İktısad Vekâletince kabul edilmiş olan sınaî müesseseler 1 - Kazanç vergisinden, 2 - İmalâta tahsis eyledikleri mebaniye münhasır olmak üzere müsakkafat vergisinden ve bu vergilerin idarei hususiye ve belediyelere ait küsurat munzammasından ve maktu zam vergisinden, 3 - Belediyelere ait inşaat, buhar kazanları, motörler ve inbikler ruhsatiye resimlerinden muaftırlar.

Şimdiye kadar İktısad Vekâletince faidei iktisadiyeleri kabul edilerek bu muafiyetlerden istifade eden sınaî müesseseler şunlardır:

Trikotaj, araba, ipekli mensucat, ipek, alâtı ziraiye, çeltik, çini, hurufat, halı yıkama, galvanizli saç, fındık kırma, konserve, ta'sirhane, boyahane, sabunhane ve tabakhaneler.

Şimdi İktısat Vekâleti tahan, helva, un, çırçır, elektrik, makarna, kimyevî ve tıbbî müstahzarat fabrikalarının ve matbaaların da 8 eylûl 938 tarihinden itibaren faidei iktısadiyelerini tesbit etmiştir. Bu nevi imalâtta bulunan ikinci sınıf teşviki sanayi ruhsatnamesini haiz sınaî müesseseler de bundan böyle yukarıdaki muafiyetlerden istifade edebilecekler - dir.

Standardizasyon İşleri

Çok faydalı neticeler veriyor

İhraç edilecek yumurta, fındık, palamut, buğday, arpa, tiftik ve yapaklar hakkında hazırlanan standar nizamnamelerinden sonra, barsak hakkındaki nizamnamenin hazırlanması işleri de hayli ilerlemiş bulunmaktadır.

Şimdiye kadar yapılan tecrübeler ihracı kontrole tabi tutulan maddeler hariçten arttığını göstermektedir. Bu artış, tacirlerin menfaatine olduğu gibi memleket için de faydalı olduğundan, belli başlı bütün ihraç maddelemizin kontrole tabi tutulmasına ve ihraç edilecek maddelerin evsafının ayrı ayrı bir nizamname ile tesbitine karar verilmiştir.

Haricî piyasalar, standardize edildikten sonra ihraç olunan mallarımızı emniyetle almakta bunun için bu mallara vaki talepler günden güne artmaktadır.

Belli başlı ihraç maddelerimizin evvelâ cinsleri ve nevileri sonra da ayrı ayrı hepsinin ihraçlık evsafı tesbit edilmek üzere tetkikata bugünlerde başlanacaktır.

FIKRA

Türkçeye çalışan ecnebiler

NAHİD SIRRI

Fıkralarını bazan pek zarif bir neşe ve tatlı bir istihza ile yazan arkadaşımız Peyami Safa, evvelki gün kalemi eline çatık kaşla alarak türkçe öğrenmek istiyen frenklerle türkçe konuşmıyan münevver Türkleri «züppe, şahsiyetsiz, budala ilâh..» olmakla itham ediyor. Bir ecnebi dilile fazla istinası olan herhangi bir adamın o lisanla düşnümesi ve konuşması bazan gayri ihtiyari yaptığı birşeydir. Fakat bunun haricinde olarak, ve meselâ mağaza çıraklarile kendi lisanı haricinde bir dil konuşan münevver Türk Peyami Safanın sıraladığı sıfatların üçüne de elbette ki hak kazanır. Lâkin şu var ki, yıllarca yaşadıkları Türkiyede türkçeyi öğrenmek hatırlarına gelmemiş frenklere mukabil, şimdi de, kendisine her bonjur ve bonsuvar dediği Türkü fahri bir dil hocası addederek ondan ayrılacağı dakikaya kadar muhavereler tertibine kalkışan ve hattâ insanın sohbet ve refakatine bunun için rağbet ettiğini kolayca ihsas eden Avrupalılar türemiş bulunuyor. Ve münevver Türklerin kendilerile konuşmak istemediklerinden, yani «gel buğda efendim» tarzında cümlelerini evvelâ anlamak, sonra da tashih etmek için kantere batmağa yanaşmadıklarından üstada şikâyet etmiş olanlar arasında, belki böyleleri de mevcuddur.

Vaktile yaşamış olduğum Almanya ve İtalyada bana böyle uzun uzun ders verecek hiç bir Alman ve İtalyana tesadüf ettiğimi hatırlamıyorum. Sade hatırlıyorum ki, bunlardan bir çoğu fransızcamı kendilerininkinden düzgün bularak benimle konuşmaktan istifade ettiklerini söylerlerdi. Lisanımızı kendi menfaatleri veya zevkleri için öğrenecek ecnebilerin, bunu bizim zahmet ve fedakârlığımız pahasına öğrenmek istemeğe ne hakları var?

KÜÇÜK HABERLER

★ Yüksek Tedrisat müdürü Ankaraya dönmüştür.

★ Türk ve Bulgar demiryolları idareleri arasındaki memleketin Almanyaya yapacağı tütün nakliyatında tenzilâtlı tarifenin tatbikı için bir anlaşma yapılmıştır.

★ Belediye hükûmete müracaat ederek Üsküdar tramvaylarının zarar ettiğini ileri sürmüş, idarenin ya hükûmetçe işletilmesini yahut zararın ödenmesini istemiştir. Dahiliye Vekâleti Üsküdar tramvayları idaresinin umumî vaziyetini tetkik ettirmektedir.

★ Yeni Türk - İtalyan Ticaret müzakeresi perşembe günü Tophane kasrında başlıyacaktır. Heyetimiz dün ihzarî bir toplantı yapmıştır. İtalyan heyeti yarın gelecektir.

★ Oslu muahedesine dahil devletler Milletler Cemiyetine müracaat edeerk zecrî tedbirlerin ihtiyarî olmasını istemişlerdir.

★ İzmirin kurtuluş bayramı münasebetile İzmir Belediyesi tarafından çekilen telgraflara Atatürk, Başvekil ve Dahiliye Vekili tarafından birer mukabil teşekkür ve tebrik telgrafı gönderilmiştir.

Gayri meşrû çocuğunu elile boğan ana

Dün muhakeme edilmiye başlandı

Dün ikinci asliye ceza mahkemesinde Kadem Hayir isminde bir kadının muhakemesine başlanmıştır.

İddiaya göre senelerce evvel Arabistandan İstanbula gelen Kadem Hayir muhtelif evlerde hizmetçilik etmiş ve bu sırada bir erkekten kazandığı gayrimeşru çocuğunu da Haseki hastanesinde doğurmuştur. Kadem Hayir bundan sonra Çatalcaya gitmiş ve yolda çocuğunu boğmuştur.

Çatalcada çalıştığı yerde (memelerinden süt ne içingeliyor) diye kendisinden sorulunca Kadem Hayir: Ben çocuğu doğurdum. yolda onu boğdum.» demiştir. Bunun üzerine yakalanıp adliyeye verilen Kadem Hayirin muhakemesine dün başlanmıştır. Kadın suçunu inkâr etmiştir. Muhakeme şahidlerin celbi için başka bir güne bırakılmıştır.

Tiyatro Sezonu Arifesinde

Hazırlıklar ilerliyor

Ertuğrul Muhsin Atinaya gidiyor

Şehir tiyatrosu, her sene olduğu gibi bir teşrinievvelde yine temsil faaliyetine başlayacaktır.

Bu sene, yine geçen seneki gibi Fransız tiyatrosunda komedi kısmı ve Tepebaşı tiyatrosun da da dram kısmı çalışacaktır.

Binasında tadilât yapılmakta olması Tepebaşı tiyatrosu ve bir kısım sanatkârların da İzmirde bulunmaları dolayısile henüz provalara başlanamamıştır. Buna rağmen ilk oynanacak piyesler tesbit edilmiştir.

Şehir tiyatrosunun her iki kısmı da bu sezon faaliyetine V. Şekispirin eserlerile başlayacaktır.

Fakat Şekispirin bu sefer intihap ve tercüme edilen bu iki piyesi de trajedi değil komedidir.

Komedi kısmında: (Yanlışlıklar komedyası),

Dram kısmında: (Vindsörün şen kadınları) oynanacaktır.

Bu tiyatro mevsimine perdelerini Şekispirle açan Şehir tiyatrosunun her iki kısmının programlarına sıra ile temsil edilecek bir çok yerli, tercüme, adapte ve klâsik eserler vardır,

İstanbul Şehir tivatrosu rejisörü Ertuğrul Muhsin Atinada yapılacak olan hava tiyatro festivalinde bulunmak üzere ayın 20 sinde Atinaya gidecektir.

Kendisi Atina tiyatrosu müdürü tarafından davet olunmuştur. Orada üç gün kalarak tekrar şehrimize avdet edecektir.

Münevver Havuzlar Yapılıyor

Saray burnu ve Şemsipaşada inşasına başlanan münevver havuzların önümüzdeki Cumhuriyet bayramına kadar ikmal edilmesi kararlaştırılmıştır.

Vali dün inşaatı teftiş etmiş, Sarayburnundaki havuz yerini münasip bulmayarak ışıklarının daha ziyade göze çarpabileceği ve her taraftan görülebileceği bir yere taşınması kararlaştırılmıştır.

Bu havuzlardan muhtelif renkli ziyalar fışkıracaktır.

Çamlıca, Taşlık ve diğer yerlerdeki tesisat da bayrama kadar ikmal olunacaktır.

Mekteb Müdürleri Arasında

Yeni nakil ve terfiler ynpıldı

Orta mektep müdürleri arasındaki nakil ve tayinlere ait liste dün Maarif müdürlüğüne gelmiştir.

Beykoz ortamektebinden Hamza Gönen Yenikapı ortamektep müdürlüğüne, Beykoz ortamektebinden Mahir İz Nişantaşı erkek ortamektebi müdürlüğüne, Kadıköy birinci ortamektep müdürü Nahid Cemal Toker Karagümrük ortamektep müdürlüğüne, Üsküdar üçüncü ortamektep müdür muavini Hilmi Saykut ayni mektep müdürlüğüne, Beyoğlu ortamektep müdür muavini İbrahim Akdoğan ayni mektep müdürlüğüne, Taksim ortamektep müdür muavini Halis Erginer ayni mektep müdürlüğüne, Çapa ortamektebi müdür muavini Fuad Ercan ayni mektep müdürlüğüne, Beşiktaş ortamektebi müdür muavini Mahi Saya ayni mektep müdürlüğüne, Kasımpaşa ortamektep müdür muavini Rasim Doğuman ayni mektep müdürlüğüne terfi etmişlerdir.

Sovyet radyosunda Türkiye gecesi

15 Eylûl yabancı memleketlerle kültür münasebetleri idame umum Sovyet (Voks) cemiyetile S. S. C. B. radyo komitesi, Moskovadan komintern radyo istasyonu ile (dalga tulü 1744) Türkiye için tertip edilen bir radyo konseri neşredeceklerdir. Konser Türkiye saatile 21 de başlayacaktır.

Konserin programı şudur:

1 inci kısım:

Gliyer'in «Şah Senem» operasından parçalar - Azerbaycan tiyatrosu artistleri tarafından.

2 inci kısım:

Piyano havaları Brüksel beynelmilel müzik konkurunda birincilik kazanan piyanist Emil Gilels tarafından.

Dış Politika

Orta Avrupa'nın "hasta adamı,, ve ilâçları

Yazan: Ahmed Şükrü ESMER

Bütün dünyanın dertlerine deva aradığı bir sırada memleketlerini harpten evvelki devrin talihi içinden aldığımız tabirle "hasta adam,, diye tavsif edersek, Çekoslovak dostlarımız bizi şüphesiz mazur görürler. Bu hastalık da vazıh şekilde teşhis edilmiştir; Çekoslovakya ekalliyet hazımsızlığından muztariptir. Bu maruf hastalıklardan biridir. Ve tedavi edilmezse mühlik de olabilir. Osmanlı imparatorluğunun ölümüne sebep olan hastalık buydu.

Avusturya imparatorluğunu mezara sürükliyen hastalık da bu olmuştur. Çekoslovakya da hastalığın ıztırabı içinde bir ilâç aramaktadır. Fakat kendisine ilâç diye verilen maddelerin zehir olduğundan şüphelenmektedir.

İlâç mı, zehir mi? Doktorlar, bir defa hastalığı teşhis ettikten sonra artık tedavisine büyük zorlukla karşılaşamazlar. Fakat siyasî hastalıklarda vaziyet öyle değildir. Çekoslovakyanın hastalığına çare arayan doktorların bazısı en hafif bir müshil teklif ediyor. Bazısı ise radikal ameliyat yapılması fikrindedir. Geçen nisandanberi ileri sürülen bu teklifler üzerinde çok yazı yazıldı. Fakat Çekoslovak meselesinin çok had bir safhaya girdiği bu sırada bu projeleri bir defa hülâsa etmeyi faydalı bulduk.

1 — Evvelâ 24 nisan 938 tarihinde Henlayn tarafından ileri sürülen sekiz maddelik teklif vardır. Bu teklif hâlâ Südet Almanlarının asgarî mütalebatını teşkil etmektedir. Teklifin metni şudur:

A — Almanlara, Çeklere tam müsavat statüsü verilmesi,

B — Bu müsavatın garantisi olmak üzere Südet Almanlarının hükmî şahsiyetlerinin tanınması,

C — Almanlarla meskûn olan mıntakanın tahdidi ve ayrı varlığının tanınması,

D — Alman olan mıntakaya idarî muhtariyet verilmesi,

E — Muhtariyeti haiz milî mıntakanın dışında yaşayan her vatandaşın kanun yolu ile himayesi,

F — 1918 denberi yapılan haksızlıkların tamiri ve bunlar için tazminat verilmesi,

G — Alman olan mıntakalarda yalnız Alman memurları bulunabileceği prensibinin tanınması,

H — Alman milliyetini ve Alman felsefesini tatbik etmek için tam serbesti verilmesi,

2 — İkinci bir teklif. Çekoslovak hükûmeti tarafından hazırlanan birinci projedir: Bu proje memleketi, Bohemya, Moravya, Slovakya ve Rutenya olmak üzere dört mıntakaya ayırmakta ve her mıntaka içinde yaşayan ekaliyetlerin haklarını tanımaktadır.

3 — Üçüncü teklif. Runsimanın telkinatile hazırlanan sonuncu Çekoslovak projesidir. Bu projede memleketi otuz kantona ayrıyor. Bu kantonların nüfusu tamamen Alman olduğundan bu mıntaka içinde Almanlar idareye hakim olabilecekler, diğer mıntakalarda da ekalliyet haklarından istifade edebileceklerdir.

4 — Bu üç tekliften sonra, bazı nüfuzlu İngiliz mahafilinin fikri olduğuna şüphe olmayan Times gazetesinin ileri sürdüğü proje geliyor. Times bir ameliyat teklif etmektedir: Nüfusu Alman olan mıntakaların Çekoslovakyadan ayrılarak Almanyaya ilhakını iltizam ediyor. Times'e göre, eğer bu ameliyat yapılmayacak olursa, muhtariyet evvelce olan mıntakalar vasıtasile Almanya Çekoslovak siyasî bünyesinin içine nüfuz ederek, bütün memlekete hakim olabilecektir. Binaenaleyh Çekoslovak istiklâlini kurtarmak için hasta olan uzvun kesilip atılması lâzımdır.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

ONU BEN BOĞDUM

AŞK, HEYECAN ve İHTİRAS ROMANI

Tefrika N. 104

Yazan İskender F. SERTELLİ

rovelverini çıkardı, masanın üstüne koydu. Bunu ancak bir zabıta memuru yapabilir.. Evet,, Evet. Bu adam muhakkak bir polis memurudur.

Elini şakağına koydu.. Gözlerini gazeteden ayırmıyordu.

— İyi amma, bu adam beni neden takib ediyor?

Dedi. Ben mücrim değilim.. Hırsız değilim.. Kimseye bir fenalık yapmadım.

Ayten kendi vaziyetini düşündükçe, herhangi bir kötü ihtimalin kendisi için varid olamıyacağı neticesine varıyordu.

O gece bu muammayı hallede - medi.. Gazeteyi valizinin içine koydu. Yatağına uzanacağı sırada kapı çalındı.

Ve biraz sonra o kata bakan garsonlardan biri, kendisine posta ile gelmiş bir mektub uzattı.

Ayten mektubu alarak garsona bahşiş verdi.

Garson çıkar çıkmaz mektubu açtı.

Muammalar birbirini takib ediyordu.

İşte garib birsey daha...

Mektub İstanbuldan geliyordu amma, imzası yoktu.

Ve beyaz bir parşömen kâğıdının üstünde sadece şu iki kelime yazılıydı:

«Gültekinden sakınınız!»

Bu da ne demek..?!

Ayten gözlerini oğuşturarak mektubu tekrar açtı. Ayni kelimeleri mırıldandı.

— Gültekinden sakınmak. Fakat niçin? Gültekin bana bugüne kadar hiçbir fenalık yapmadı. Beni Venediğe getirdi. Ve benimle evlenmeğe karar verdi. Yarın öbür gün Mısıra gideceğiz. Orada evleneceğiz.

Ayten bunları düşünürken, zihni bir noktaya takıldı:

— İstanbuldan bu mektubu gönderen kimse, bizim bu otelde oturduğumuzu nereden biliyor? Ben bile buraya gelinciye kadar, bu otelde oturacağımı bilmiyordum.

— Eğer bu mektub İtalyadan gelmiş olsaydı, Ayten derhal şu hükmü verecekti:

— Bu mektubu Kapola göndermiştir!

Fakat, mektubun üstünde İstanbul postanesinin damgası vardı..

Ayten merakından çıldıracaktı.

İtalyan gazetesindeki haber...

İstanbuldan gelen mektub...

Ve bunların fevkinde Gültekinin sevgisi.

Ayten tereddüdle yatağına uzandı. Biraz sonra oyun salonuna gidecekti.

★

Gece yarısı.. Oyun devam ediyor.

Gültekinin önündeki dolarlar erimiş...

Ayten yavaşça yanına sokuldu:

— Bu gece şansın yok mu?

— Vardı amma, kazandıklarımı şimdi kaybetmeğe başladım. Canım fena halde sıkılıyor.

Aytenin dilinde hâlâ mektubdaki kelimeler dolaşıyordu:

«— Gültekinden sakınınız...!»

Gültekinin şansı acaba neden dönmüştü.

Yoksa o da bir imzasız mektub almış da ambale mi olmuştu?

Ayten tahmininde yanılmıyordu. Gültekinin oturduğu koltuğun dibine bir zarf düşmüştü.

Ayten ayakta dolaşırken yavaşça yere iğildi. Zarfı alıp geri çekildi.

Mektubda üç kelime yazılıydı:

«Ayağını denk at!»

Ayten mektubu ve yazıyı tetkik etti.

Ayni yazı.. Ve ayni kâğıd..

Tuhaf şey! Bu mektubda da imza yoktu.

Gültekinin neş'esi neden kaçtığını sormağa lüzum yoktu artık..

Ayten meseleyi anlamıştı. Demek ki, Gültekin takib ediliyordu.

Mısırlı Prens o gece bütün kazandıklarını kaybetti. Ayten:

— Sen ambale olmuşsun, Mahmud Bey! dedi. Artık bırak şu oyunu!

Gültekin zorla masadan kalkıyordu.

Amerikalılara özür diledi:

— Kocam rahatsızdır. Hatırınız için oynadı bu gece.

Amerikalılar ikisini de selâmladılar.

Gültekin Aytenin koluna girdi..

Odalarına döndüler.

Ayten yavaşça mektubu yere düşürdü. Ve biraz sonra Gültekine:

— Cebinizden bir mektub düştü.

Diyerek zarfı yerden aldı. Açmak istedi.

Gültekin birden Aytenin üzerine atıldı:

— Açma onu...

— Niçin?

— İşte o kadar söylüyorum sana.

Gültekin mektubu kaptı.

Buruşturdu...

Cebine soktu.

Ayten hayretle sordu:

(Devamı var)

Bu sene konservatuar, daha verimli bir çalışma yolu takib edecek

Avrupadan bir şan muallimi getiriliyor, önümüzdeki sezonda umumî konserlere daha ziyade ehemmiyet verilecek

Birçok mektebler gibi İstanbul Konservatuarı da teşrinievvel iptidasında derslere başlıyacaktır. Bu itibarla şimdiden icab eden hazırlıklara başlanmıştır. Dünden itibaren müracaat edenlerin kabul muamelesi yapılmaktadır.

Alınacak talebe adedi tesbit edilmiştir:

Yatılı veya orta tahsilli kısma (30) talebe yatısız kısma da keza (30) talebe olmak üzere ceman (60) talebe alınacaktır. Bu suretle «yatılı» kadrosu (40) iken (70) e çıkarılmış olacaktır.

Konservatuarın yatılı kısmına alınacak olan ilk tahsilini bitirmiş talebeler ,buradan, müzik tahsillerile beraber orta tahsillerini de ikmal etmiş olarak çıkacaklardır.

Konservatuarın yatılı kısmı umuma meccanidir. Yatısız olan kısımda ancak ilk tahsilini bitirmiş bedenî kabiliyeti müsaid olup müzik kabiliyeti de yapılacak imtihanda tezahür edecek ve tahsil için malî kudreti olmıyan kimselere meccanidir.

Diğer taraftan bu sene konservatuar büyük bir faaliyetle senelik mesaisine devam ederek daha ziyade verimli olmağa çalışacaktır. Bu meyanda Avrupadan bir şan profesörü getirilmesi tasavvur edilmektedir.

Bu hususta idare ile mütehassıs ve alâkadar profesörler arasında muhabere yapılmaktadır.

Tedrisata başlandığından itibaren bir buçuk ay sonra Fransız tiyatrosunda yine muntazaman kış konserleri verilecek ve bu konserler senenin nihayetine kadar muayyen fasılalarla devam edecektir.

Filistin'i tehdideden Yahudi ordusu !

Düpedüz doğru mu, yoksa biraz mübalâğası var mı bilmem?. Leh Yahudileri, liderleri başta olduğu halde Polonyadan Filistine kadar bir yürüyüş yapacak ve orada yerleşeceklermiş.

Yahudi başkumandan beyanatında:

— 7 bin erkek, 3 bin kadın emir vekumandamda olarak buradan hareket edeceğiz. Yolumuz üzerindeki devletlerden müsaade aldık. Eğer İngiliz hükûmeti Filistine girmemize müsaade etmezse cebir kullanarak Filistine gireceğiz ve Tel-Avive yerleşeceğiz.

Diyor.

Bu beyanatı okuduktan sonra insanın sakalını eline alıp bir an düşünmemesine imkân kalmıyor. Bir tarafta 10,000 Yahudi lejyonu, bir tarafta İngiltere imparatorluğu, ve en başta da Filistine icabı takdirinde cebren girmek ve yerleşmek kararı.

Bu öyle bir muamma veya muadele ki, ben halledemedim, halledebilene aşkolsun! Galiba, Orta Avrupa iklimi kuvvetli liderler kadar kuvvetli muhayyileler de yaratmıya heveslendi? Bilhassa söylenen söz bir Yahudi liderinin ağzından çıktığına göre...

BÜRHAN CEVAD

İktısadî meseleler

Dokuma fabrikalarının mesaisi

Bir kanunla tayin ve tesbit ediliyor

Hükûmetin umumi, mülhak ve hususî bütçelerle idare olunan dairelerin ihtiyacı için satın alınacak yerli dokuma eşya ile malzeme ve teçhizattan elzem görülenleri için İktısad Vekâletinin muayyen tipler tayin ve ilân edeceğini dün Ankara muhabirimizin telefon haberine atfen birinci sayımızda bildirmiştik.

Bu hususta Meclis açılır açılmaz müzakere edilmek üzere bir kanunun projesi hazırlanmıştır.

Bu projeyi ehemmiyetine binaen yazıyoruz.

Tipleri tayin edilen malzeme ve eşyayı, yukarıdaki daireler, sermayesinin yarısından fazlası devlete aid fabrika işleten müesseselerden maliyet fiatına, 3663 sayılı kanuna tevfikan İktısad Vekâletince mutedil bir kâr ilâvesi suretile tayin edilecek fiat üzerinden satın alacaklardır. Bu tipler dışındaki mübayaalar, Ancak İktısad Vekâletinin müsaadesile yapılacaktır.

İktısad Vekâletince tasdik edilmak şartile bazı, iktısadî, fennî ve idarî sebeblerden dolayı devlet fabrikaları tarafından deruhde edilemiyecek olan tipleri tayin edilmiş resmî devair ihtiyaçları 2490 sayılı kanuna göre diğer yerli fabrikalardan satın alınacaktır.

DOKUMA İHTİYACINI KARŞILAMAK İÇİN

Tipleri tesbit edilen eşyanın mübayeası, her tipe aid iptidaî maddenin yetiştiği mevsimlerde senelik ihtiyaç toptan sipariş edilmek suretile yapılacaktır. İptidaî maddelerin mevsimleri İktısad Vekâletince tayin edilerek ilân olunacaktır.

Neşri tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girecek olan projenin mucib sebebler lâyihasında hükûmet şunları söylemektedir: «Umumî, mülhak, ve hususî bütçelerle idare edilen dairelerin ve bilhassa ordunun dokuma eşya ile diğer malzeme ve teçhizata ihtiyacı harb ve sulhte büyük yekûnlara baliğ olmaktadır. Fabrikalarımız, memleketimizin gerek normal ve gerekse normal zamanlardaki ihtiyaçlarını karşılıyabilecek hale ifrağ etmek, hükûmetin ana prensiplerinden olduğu cihetle ordu ve diğer devairin büyük ihtiyaçlarının formlarını tesbit ederek devlet fabrikalarını bu formlardan kâfi miktarda imalâtta bulunabilmiye hazırlamak maksadile bir proje hazırlamıştır.

Resmî dairenin ve bilhassa ordunun melbusat ve teçhizatını teşkil eden eşyanın şimdiye kadar formaları tesbit edilmemiştir. Bunlar her sene dairelerin veya fabrikaların arzularına göre değişmektedir. Arzu edilen form ve tipler alelûmum münakasa ilân edildiği takdirde fabrikalar tarafından malûm olmaktadır. İlân tarihinde istenilen malın iptidaî maddelerinin tedariki güç olması ve yahud bazı fabrikalar tesislerinin yeni formaları imale salih olmaması çok zaman bu münakasalarda rekabeti kaldırmakta olduğundan, münakasalar, bir veya birkaç fabrikanın stoklarından vermiş oldukları nümunelerden arzu edilen norma en yakını tercih edilerek yapılmktadır. Bu itibarla resmî devlet ve ordunun büyük miktarda ihtiyacı bulunan malların nomlarını tesbit ve ilân etmek faydalı görülmüştür.

Diğer cihetten Türkiyede istihsal edilen iptidaî maddeler, standardize edilmediğinden fabrikalarımız, yukarıda bahsedilen büyük siparişleri kabule hazır bulunsa bile, imalât için lüzumlu iptidaî maddeleri her istedikleri zaman piasada büyük partilerde ve matlûb evsafta tedarik etmekten âciz kaldıklarından, ekseriya mevsim harici yapılan bu gibi münakasalardan çekinmektedirler. Malûm olduğu üzere her iptidaî maddenin mevsimi ayrı ayrıdır. Meselâ yün haziran, pamuk birinci teşrinden itibaren piyasaya gelmiye başlar. Şu halde fabrikalar, eğer resmî daireler ve ordunun ihtiyaçlarını bu mevsimlerde öğrenebilirlerse iptidaî maddelerini de ona göre tetkik etmek ve istenilen normlara uygun maddeler imal etmek fırsatını daha kolaylıkla bulabileceklerdir. Bu sebebledir ki bu kanun projesinde resmî daire ihtiyaçlarının iptidaî madde mevsimlerinde ve bir senelik toptan sipariş edilmek üzere mübayaası kaydı konulmuştur.»

FİYATLARI İKTISAD VEKÂLETİ TAYİN EDECEK

«Devlet fabrikalarından alınacak bu gibi malları mübayaa fiatlarında çıkabilecek ihtilâflara mâni olmak maksadile mübayaa fiatları İktısad Vekâletince tayin edilecektir. Senelik mübayaat siparişlerinin iptidaî maddelerinin yetiştiği mevsimlerde yapılması imalâtı kolaylaştıracağı gibi malların maliyetini de ucuzlatacaktır. Teahhüd altına giren bir fabrika kendisine lâzım olan iptidaî maddeyi şüphesiz ki mevsiminde mevsim haricindeki bir zamandan daha ucuz ve daha kolaylıkla temin edebilecektir.

Devlet fabrikalarını yalnızca muayyen ve mahdud vasıftaki resmî dairelerin ihtiyacı olan malları imale başlamak, hususî fabrikaları umumî piyasaya rakibsiz bırakmak olacağından müstehliki himaye için, devlet fabrikalarının bu nevi imalâtı piyasadaki nâzım rollerine engel teşkil etmiyecek şekilde ifa etmeleri icab etmektedir. Bu itibarla devlet fabrikalarının tâkatleri dışında kalan malların hususî yerli fabrikalardan alınması imkânı, projenin üçüncü maddesile gözönünde tutulmuş ve bu suretle bunların da bu nevi imalâta iştirakleri temin edilmiştir.

Yukarıda arzedildiği veçhile Meclisin tetkik ve kabulüne arzolunan bu kanun projesile tatbikatta görülen birçok zorlukların önüne geçileceği gibi, resmî dairelerin ve bilhassa ordunun da büyük mübayaaları daha ucuz ve daha kolaylıkla yapılacak ve fabrikalarımız bu ihtiyaçları karşılayabilecek şekilde tevsi, tadil ve organize edilecektir.»

Şehir Meclisinin Fevkalâde ictimaı

Önümüzdeki Pazartesiye yapılacak

Şehir meclisinin belediye seçim müddetini tayin için fevkalâde bir toplantıya çağırılacağını haber vermiş, içtima gününün Vali tarafından tesbit edileceğini ilâve etmiştik.

Meclisin önümüzdeki pazartesi günü saat 14 de toplanması kararlaştırılmıştır. Azaya bu şekilde davetiyeler gönderilmeğe başlanmıştır.

Karısını öldüren ve Dostunu yaralıyan Hasan nihayet tutuldu

Katil Adapazarından getirildi

Birkaç gün evvet Erenköyünde kendisine ihanet eden karısı Fatmayı öldüren ve Fatmanın dostu Hasanı ağır surette yaralıyarak kaçan Lâz Hasan Adapazarında yakalanmış ve İstanbula getirilmiştir.

Hasanın muhakemesine bugünlerde başlanacaktır.

Vapurdaki ölünün hüviyeti anlaşıldı

Evvelki sabah Hasköy iskelesinden hareket eden Haliç idaresinin 7 numaralı vapurunda bir adam ölü olarak bulunmuştu. Yapılan tahkikat neticesinde ölünün Merzifonlu Ahmed oğlu Hüseyin olduğu ve kalb sektesinden öldüğü anlaşılmıştır.

Yugoslav baş konsolosu Kahireye sefir oldu

Yugoslavyanın şehrimiz konsolosu İvan Vukatiç Kahire elçiliğine tayin edilmiştir.

Mumaileyh 1934 senesindenberi İstanbulda ifayi vazife etmekte ve İstanbul konsoloslarının en kıdemlisi bulunmakta idi.

Yolcunun cebinden para çalan sabıkalı Mehmed

Köprü vapur iskelesinde vapurdan çıkmakta olan bir yolcunun cebinden para cüzdanını çalarken yakalanan sabıkalı Mehmed 4 üncü asliye cezada muhakemesinde 1 sene hapse ve bir sene de nezaret altında kalmıya mahkûm edilmiştir.

GÜNÜNE GÖRE...

Sudan ucuz

MAHMUD YESARÎ

Yazın:

— Sarıyere gittik!

Derseniz, muhakkak:

— Sulara mı?

Diye sorarlar.

Hünkâr suyu, Çırçır suyu, Kestane suyu, Fındık suyu, daha da başka var mı, bilmiyorum, çeşid çeşid iyi suların kaynağı Sarıyerdir.

Sulara, hem eğlenmek, hem dinlenmek, hem de su içmek için gidilir.

Geçen gün, aklıma esti; Çırçır suyuna gittim. Allah acımış, güneşsiz gününde, aklıma esmiş. Eğer pazar günü gitmiş olsa imişim, sular da cayır cayır yanacakmışım.

Bahçe boş denecek kadar tenha. Garson, yarım litrelik bir şişe su getirdi.

Yarım litrelik bir şişe su: 5 kuruş! Biz, memba sularını, nakliye, ambalaj masrafları ve saire dolayısile pahalı içiyoruz, vehmile avuna duralım; Meğer, su da, taş gibi, yerinde ağırmış!

Bu su parasını, önce, bir nevi yer kirası sanmak saflığında bulundum; garson, hatamı tashih etti:

— Konsomasyon mecburidir.

Bir kahve, 5 kuruş! Hiç pahalı değil. Fakat garson, yine hatırlatmayı unutmadı:

— Pazar günleri otuz kuruştur.

Getirdiğim üzümü koymak için bir tabak istedim. Garson:

Evet, yüz para tabak kirası!

Buz var mı? diye sormak gafletinde bulundum.

— Hayır!

Cevabını alarak oturdum.

Biraz ötedeki masada oturan hovardalar Çingene kemancıya çiftetelli çaldırıp Çingene kızını oynatıyorlar amma, yine vakit geçmiyor.

İki kadeh rakı içeyim, dedim. Yirmi dokuz kuruşluk küçük şişe rakı, susuz ve mezesiz olarak tam altmış kuruş!

— Pazar günleri kaça? diye soramadım. Dışarıdan içki getirmek de yasakmış!

Korka korka garsonu iskandil ettim:

— Kadehlerle bardaklar için, tabaklar gibi kira alıyor musunuz?

— Hayır!

Dedi. İçim ferahladı.

Bazı darbımesellerimizi değiştirmeliyiz: «Sudan ucuz, su içinde, su gibi aziz ol, sudan» ve saire yerine: «Su gibi pahalı» demeli!

Tekirdağ muallimleri yurd tetkikine çıktılar

Tekirdağ muallimleri bir tetkik seyahati yapmak üzere kültür direktörlüğünün başkanlığında Çanakkaleye gitmişlerdir. Muallimler Çanakkalenin tarihi yerlerini gezeceklerdir.

★ Belediye muhetlif lisanlarla 50 bin broşür bastırmaktadır. Bunlar muhtelif memleketlere gönderilerek seyyah celbine çalışılacaktır.

★ Belediyenin 938 bütçesi hükûmetçe tasdik edilmiş ve Belediyeye gönderilmiştir.

★ Demir çubuklarla kerestelerin de el arabalarile taşınmasına izin verilmiştir.

★ Haydarpaşada asma köprünün yapılması için kaldırılması icab eden binaların yıkılması bir müteahhide verilmiştir.

1357 Hicrî	1354 Rumî
Recep	Ağustos
18	31

Yıl 1938, Ay 9, Gün 256, Hızır 131

13 Eylûl Salı

Çaylak fırtınası

Vakitler	Vasatî sa. d.	Ezanî sa. d.
Güneş	5 38	11 15
Öğle	12 10	5 46
İkindi	15 43	9 20
Akşam	18 22	12 00
Yatsı	19 58	1 33
İmsak	3 57	9 33

Başkasına Kuyu Kazarken

Kendisi içine düştü

İkinci sulh ceza mahkemesi dün Ahmed isminde birinin sorgusunu yaptıktan sonra Ahmedin tevkifine karar vermiştir.

Sebeb şudur:

Sirkecide boyacılık eden Ahmed birkaç gün evvet yine Sirkecide boyacılık yapan Ramazan isminde birinin bir fırçasını çalmış ve başka bir boyacıya satmıştır. Fırçasının Ahmed tarafından çalındığını öğrenen Ramazan polise müracaat ederek Ahmedi yakalatmıştır. Polisler Ahmedi yakalıyarak karakola götürmekte iken Ahmed cebinde bulunan iki gram esrarı kimse görmeden boyacı Ramazanın arka cebine koymştur.

Karakola girildikten sonra Ahmed komisere: Ramazan benim üzerime bıçakla hücum etti beni öldürmek isledi. Şimdi cebinde büyük bir bıçağı vardır, üzerini arayınız. demiştir. Ramazanın üzeri aranmış, bıçak bulunmamış, yalnız bir kâğıd içine sarılmış iki gram esrar bulunmuştur. Ramazan bu vaziyet karşısında hayretten donakalmış, neden sonra kendine gelmiş ve:

— Ben esrar nedir bilmem. Bu adam esrarkeştir ve bu esrarı yoldo cebime o atmıştır, demiştir.

Ahmed sorgu neticesi yaptığı itiraf etmiş, ikinci sulh ceza mahkemesine verilmiştir. Fakat mahkemede suçunu inkâr etmiş ve Heyeti hâkime Ahmedin tevkifine karar vermiştir.

Başkasına kazdığı kuyuya kendisi düşen Ahmedin muhakemesine yakında başlanacaktır.

Rakı Vermediği İçin

Silâhını çekince bakkalı öldürdü

İzmirde on sene evvel Abdullah adında birini öldüren ve 8,5 sene hapiste yatan Abdürrahim evvelki gün de Seferihisarda bakkal Sadık adında birini öldürmüştür.

Son zamanlarda ticaret yapan Abdürrahim biraz para tutmuş ve yeniden işret âlemlerine katılmağa başlamıştır.

Fakat içki içince iradesine sahib olamıyan Abdullah yeniden münasebetsizliklere başlamıştır.

Evvelki akşam bir meyhanede oturan Abdürrahim Kenan adlı birisini bakkal Sadığa gönderek bir şişe rakı istetmiş, fakat Sadığın Kenana emniyeti olmadığı için rakıyı vermemiştir. Buna muğber olan Abdürrahim Sadığı öldürmüştür.

Şüpheli Bir ölüm

Cesed morga kaldırıldı

Hofman isminde biri dün Beyoğlundan geçerken üzerine fenalık gelerek yere düşmüş, biraz sonra da ölmüştür. Cesedi muayene eden adliye doktoru ölümü şüpheli görerek cesedin morga kaldırılmasına lüzum göstermiştir.

Mühendis Mektebi Genişletiliyor

Şimdiki yatakhaneler dershane haline getiriliyor, ayrı bir yatakhane pavyonu yapılacak

Yüksek mühendis mektebinin mevcud dershaneleri ihtiyaca kâfi gelmediğinden şimdiki yatakhanelerinin dershaneye çevrilmesi ve yatakhaneler için binanın yanında tedris kısmından tamamile ayrı bir paviyon inşa ettirilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu inşaat için bir münakasa açılmış olup ihale bu ayın 19un da yapılacaktır.

Üniversite tedris işleri müdürü

Üniversite tedris işleri müdürü Niyazi Aksu Ankaraya gitmiştir. Kendisi Ankarada perşembeye kadar kalacak, bazı işleri takib ederek dönecektir.

Ankara tiyatro mektebinin kampı bitti

Bir müddettenberi Maltepede kamp yapmakta olan Ankaradaki tiyatro akademisi talebesi akademide ikmal imtihanlarının başlaması üzerine kamplarını bitirerek Ankaraya dönmüşlerdir.

Sultan Aziz ve gözdeleri

SON TELGRAF'ın Tarihî tefrikası No. 93 — **Yazan: M. Sami KARAYEL**

Hıristiyanlığa müsavat verilmekle batından batına tecellî eden bünyevî mirastan başka bir şey yapılmış değildi

Diyor... Âli Paşa; Rus müdahalei mesturesi tabirile açıkça tenkid ediyor. Ve bütün belâların başı olarak Ruslardan geldiğini sarahaten izah ediyor.

Fakat; ne çare ki; Rus felâketi yüz elli senedir anlaşıldığı halde Devlet esaslı hiçbir millî teşkilât vücuda getirmemiştir. Zannediyorum ki eskisi gibi kuvvetli bir orduya donanmaya sahib olursa herşeye kadir olacak idi.

İmparatorluk teşekkül tarihinden beri, müslüman olmuş devşirmeler elinde idi.

Bursa ve havalisini zapteden Osman oğulları, önlerinde bulunan Rum Tekfurlarını süpürerek Rumeliye doğru akın etmiş ve devşirme usulile yeniçeri ocağını teşkil ederek, devletin hal ve istikbalinde belkemiği olan bu ocakla imparatorluğun aslî bünyesini tarsin ve teşkil ettim zannetmişti.

Osman oğulları, coğrafî zaruretler icabı, muhite uyarak en mükemmel bir teşkilâtla vücutlandırdıkları yeniçeri ocağının bir batın sonra; devlet içinde bir devlet, ve unsuru aslîden ayrı bir hareketlerde bir unsuru isyan olarak tecelli ettiğini gördükleri zaman bile; ocağın mana ve mefhumunu bir türlü idrak edememişlerdi.

● ●

Reşid Paşanın hıristiyanlara verdiği müsavatla Mithat Paşanın hıristiyanlara bahşettiği hürriyet ve adaleti, Osman oğullarının yeniçeri ocağına devşirme olarak doldurdukları hiristiyan çocuklarının bilâhare devlet ricali arasına geçip müslümanlık namı altında hürriyet, müsavat ve araletle icrayi saltanat ve idare etmelerinden farkı var mıydı?

Sultan Mecid, Reşid Paşa ile hıristiyanlığa müsavat ilân ettiği zaman; esasen, yeniçeri ocağına altı yüz senedenberi girmiş, islâm olmuş ve dinî terbiye ile zimamı idareyi ele almış olan hıristiyan çocuklarının ruhu ve mizacı manada batından, batına tecellî eden bünyevî mirasından başka birşey yapmış değildi.

Yani; hıristiyan çocuklarını toplıyarak, dinî terbiye ile, ruhunu ve mizacını tebdi ettim hulyasile, imparatorluğu unsuru aslî olan Türkün karakterine benzemiyenler eline tevdi etmiş bulunuyordu.

Bu yabancı ırk, her ne kadar müslüman olmuş idi ise de, mizaç ve ruhu hiçbir vakit unsuru aslî karakterini yaşamadığı cihetle, birbirinden farklı tezahürler ibrazına yol açmıştı.

Tarihlerimizin devri teşekkül, devri itilâ, devri inhitat ve inkıraz diye tarif ettikleri bu devrin unsuru aslî olan Türk milleti ile hiç bir alâkası yoktu.

Hattâ, o kadar yoktu ki; ne fikren ve ne de seyir tarihi itibarile alâkalı değildi.

Osman oğullarına istiklâlleri için senelerce karşı koyan Selçuk Anadolu Türkleri bakayası, nihayet; Osmanlı imparatorluğunu ele alan devşirme ricalin kahile inkıyada düştü.

Anadolu beylerinin ikidebir isyanları her ne kadar münferid istiklâler şeklinde görünürse de, bünyevî yüzü büsbütün başkadır. Daha ziyade, mizaç ve karakterlerin çarpışmasıdır. Ahîlerin, Kızılbaşların hareketleri ve Celâlî isyanı buna en büyük bir delili içtimaî ve tarihîdir.

İmparatorluk, ne enderun lisan ve libasile ve ne de aç, muhteris, debdebe düşkünü devşirme ruhlu karakterile hiçbir vakit Anadolu Türküne benzemedi.

Unsuru aslî olan Türk daima, müslümanlaşmış devşirme ruhundan uzak kaldı. Arada, sırada isyan ederek ona galebe çalmak istedi.

Fakat; yeniçeri ocağını teşkil eden devşirme mektebi yetişmeleri rical ve sergerdeleri elinde, topsuz, tüfeksiz perişan oldu. En son devşirme Kuyucu Muradın çektiği satırla halsiz ve bîmecal kaldı.

Yeniçeri ocağına devşirilen hıristiyan çocukları müruru zamanla zimamı idareyi ele aldıktan, millî ruhun karakterine uymıyan bir debdebe ve iman ile devri itilâyı yaşattılar. Müslümanlık nam ve hesabına Padişahlarile, manasız istilâlara sürüklendiler. Unsuru aslîyi cemedemeyip onun köklerini teşkil eden coğrafî, iktısadî membalardan uzaklaştılar.

Bu sebeble; imparatorluğun teşekkülü de, itilâsı da, unsuru aslîye taallûk etmiyen ruh ve manada yaşadı ve yürüdü.

İnhitat tabiî idi. Çünkü: Devşirme karakteri millî esaslara dayanır prensiplerden mahrumdu.

(Devamı var)

Bir harb çıkarsa!

Almanya'yı abluka edecekler!.

1914 harbinde Almanya'nın her tarafı çevrilmişti.

Fakat 1938 Almanya'sının böyle bir çember içinde kalmıyacağını söylüyorlar: Hem siyasî, hem iktısadî olarak...

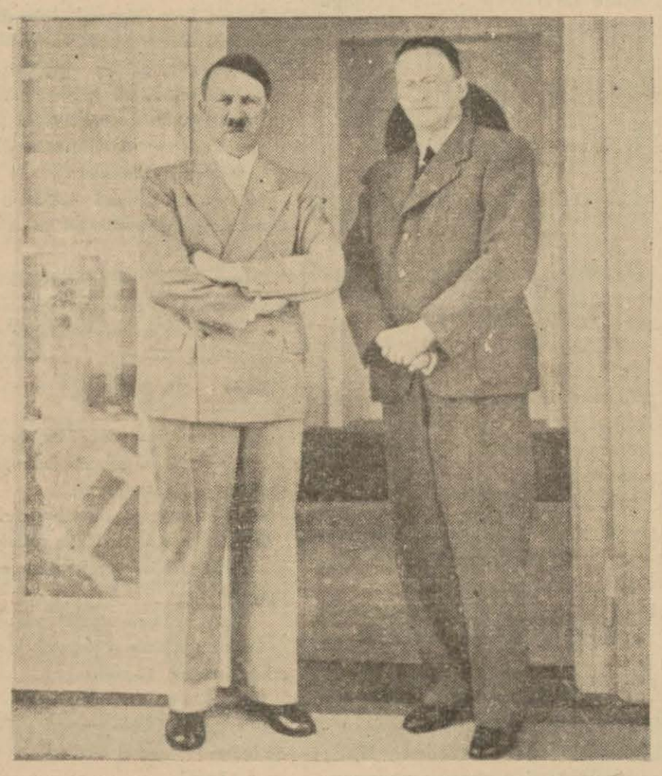

Almanya Devlet reisi her Hitler, Çek Almanları reisi Henleyn ile..

Politika âleminin belli başlı mevzuları artık malûm. Bunların başında Avrupayı meşgul eden en mühim mesele Çekoslovakya işleri, Avrupa matbuatı bundan çok bahsederek ortaya birçok şeyler atarken tabiidir ki bu sütunlarda da onların bir hulâsası yapılıyor. Fakat asıl takip edilecek maksad günü gününe gelen telgrafların vermiş olduğu malûmatı tekrar etmek değil, işlerin muhtelif bakımlarından nasıl görüldüğünü araştırarak hiç umulmıyan bir yerden ufak, fakat çok manalı bir cümle ile ortalığı tenvir edecek bir ışık aramak olsa gerek. Bu itibarla son günlerin hâdiselerini yeni gelen garb matbuatında görülen bir sıra ile gözden geçirmek lâzım geliyor.

Fransada bir takım askerî tedbirler alındı. Silâh altına alınmış olanların miktarı 600,000 kişiyi geçmiştir. Bu fevkalâde tedbirlerin etrafta uyandırdığı tesirlere dair hergün gelen telgraflarda malûmat vardı. Yeni gelen Avrupa gazetelerine göz atarak vaziyete dair muhtelif yerlerden neler yazıldığını hulâsa etmek lâzım gelirse Amerikalı Vaşington Niyüz gazetesinde yazdığı bir fıkrayı ihmal etmek olmıyacak. Bu gazetenin dediği az manalı değildir:

İspanyada dahilî harb başladığı zaman İspanyanın Avrupanın en az tanınmış bir memleketi idi. Amerikada orta halli adamlar İspanyaya dair az birşey biliyordu. Fakat bugün Amerika bu kavgada bir tarafı tutmaktadır. Amerika Üniversite profesörleri, cemiyetler, kulübler, papazlar, parlâmento mehafili, uğraşıyorlar ki Amerikanın bitaraflık hakkındaki kanun kaldırılsın da İspanyadaki cumhuriyetçilere yardım edilsin diye.

Eğer İspanya için hal bu merkezde ise faraza Almanya ile Fransa ve İngiltere arasında bir harb çıkınca ne olacağını da tasavvur etmek mümkündür. Amerika efkârı umumiyesi bir tek adam gibi İngiltere ve Fransa ile beraber olacaktır. O zaman bitaraflı kanununun ortadan kalkması için bir adım kâfi gelcektir. Beyhude hulyalara kapılmıyarak şunu söylemeli ki 914 ten sonra ne olduysa yine o olacaktır.

Fransa tarafından böyle askerî tedbirler alınarak binlerce kişinin silâh altına alınması etrafında İtalya da ne düşündüğünü kaydetmeden geçmiş olmıyacaktır. Romada bulunan Avrupalı muhabirlerin yazdığına göre Fransanın böyle askerî tedbirle almış olması Romada evvelâ sükûn ile karşılaşmıştır. Harb rivayetleri dönmemiş değildir. Ancak «şimdiki halde» bir harb çıkmasına ihtimal verilmemektedir. Bilâkis herşeyin yoluna gireceği, müzakere yolile halledileceği ümidi vardır. Harb öyle sakınılmıyacak gibi görülmemektedir.

İtalyan gazeteleri daha evvelce de yazıldığı gibi Roma - Berlin mihveri hesabına olarak Almanyanın noktai nazarını çok haklı bulduklarını yazmakta devam ediyorlar. Fakat Tribuna gazetesi doğrudan doğruya Fransaya hücüm ederek Fransa tarafından alınmış olan askerî tedbirleri ileri sürmekte daha evvel Almanyanın seferberlik tecrübesi diye 1,500,000 kişiyi silâh altına aldığını söyleyerek Fransayı haksız bulmaktadır. Eğer harbi tahrik edecek birisi varsa o da Almanyanın değil, Fransanın olduğunu yazıyor. Bu gazetenin İngiltereye dair yazdığı da şayanı dikkattir. Hulâsa olarak dediğine göre İngiltere tarafından Çekoslovakya işlerini halletmek İngiltere İmparatorluğunun menafii icabıdır. İngiltere Avrupada bugünkü mevcud vaziyeti muhafaza için iktısadî ve siyasî sahalarda çalışmaktan geri durmıyacaktır. İngilizlerin Hood ve Repulse zırhlılarının Cebelüttarıka gönderilmesinden de bahseden İtalyan gazetesi 935 senesi sonunda İngiliz ana vatan filosunun Akdenize getirildiği halde şimdi bu filonun şimal denizinden uzaklaştığını yazıyor. 935 de hatırlardadır ki İtalya ile İngiltere arasındaki gerginlik başlamış şiddetle devam ediyordu. Gerginliğin sebebi yine hatırlardadır ki Habeşistan meselesi ve İtalyanın Habeşistana asker göndermesi idi. Tribuna o zaman İngiliz ana vatan filosunun Akdenize getirildiği günleri hatırlattıktan sonra şimdiki vaziyetin değiştiğini söylemek istiyor ve diyor ki: «Şimdi şimal denizinde bir Alman filosu vardır. Bu donanma pek şayanı dikkat nisbette büyümektedir.»

Diğer taraftan Romanın yarı resmî mehafilinde Fransanın askerî tedbirlerine dair ne düşündüğünü de Romadaki muhabirler şöyle bahsediyorlar: Fransanın aldığı tedbirler Almanyaya karşıdır. Fakat vaziyeti vahim görmemeli. Sonra İtalya da bu vaziyette tam bir ihtiyatkârlık muhafaza etmek

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Doç'un Cesedi

Martiler sayesinde bulundu

Geçenlerde bir otomobil kazasına kurban olan meşhur «Doç otomobilleri» fabrikasının sahibi, yaralarının acısına tahammül edemiyerek kendisini göle atmış ve kaybolmuştu. Cesedini bulmak için araştırma yapan tahlisiye memurları, marti kuşlarının sayesinde bulmuşlardır.

Kuşların, gölün bir noktasında uçuştukları dikkat nazarı çekmiş, ve oraya gittikleri zaman Doçun cesedini görmüşlerdir.

Pa-dö-Kaleden Uçurulan bir Çocuk balonu

Geçenlerde yapılan bir şenlik esnasında çocukları eğlendirmek için bir de balo müsabakası tertib olunmuştu.

Muhtelif şehirlerden, heyeti tertibiyeye gelen kartlarda balonların düştükleri yerler bildirilmiştir. Bunlardan birisi Fransanın şimaline, biri Belçikaya, biri Lüksenburg'a, bir diğeri de Almanyaya düşmüştür.

101 numaralı kart, Çekoslovakyada Prestis vilâyeti ahalisinden İstamislas Peel tarafından gönderilmiştir.

Bu adamın bahçesine düşen balon, Vaten'de Jerar Dölartiyer adlı bir çocuk tarafından uçurulmuştu.

HİKÂYE

SON GECE

Yazan: *MAHMUD YESARİ*

Birkaç gün oluyor. Geldi, karşıma oturdu:

— Artık karar verdim!

Diye başladı. Hem söylüyor, hem de beni inandırmak için başını sallıyordu:

— İnanmıyacaksın amma, ben kararımı verdim... Artık, ıslahı hal edeceğim... Evet, serserilikten kurtulacağım. Bizimkisi hayat mı, Allahını seversen? Ne yemek zamanımız belli, ne yatıp kalkma saatlerimiz belli... Başkalarını bilmem. Fakat benim, vücudüme ettiğim fenalığı, düşmanlarım yapamaz. Şimdi gencim, bu serseriliğe dayanabiliyorum, gelgelelim bir gün gelecek, çürüyeceğim. Ben, bunu iyice biliyorum.

İki elini, dizlerinin üstüne koymuştu:

— Ayda, elime altmış, altmış beş lira geçiyor. Bunun otuzunu eve veriyorum, cebime otuz, otuz beş lira kalıyor. Bu zamanda, otuz beş lira cep harçlığı fena mı? Günde bir lira... Adam olana yeter de artar bile...

Gözlerini açarak yüzüme bakıyordu:

— Şimdi, cebinde on paran var mı? Diye sor. Ne gezer! Metelik yok. Tek metelik yok. Yalnız bugün mü? Ay başında paraları al, aldığın gün, altından gir, üstünden çık. Ayın ikisinde, üçünde borç dilenmeğe başla. İş mi bu sanki?.. Hani, sıkıntı, insanın aklını başına getirirmiş, derler ya!.. lâf!..

Derin derin içini çekti:

— Gün oluyor, sigarasız, rakısız kalıyorum. Öğle yemeklerini artık hazfettim. Senin anlıyacağın, kendi kendime işkence ediyorum. Sebeb?

Tekrar gözlerini açarak yüzüme bakıyordu:

— Sebeb, yok! Akılsızlık, serserilik, ne dersen; de! Dün gece, eve gittim; uykum kaçtı, düşünmeğe başladım. Bu gidişin sonunu kötü görüyordum. Yol yarı ikendönmeli. Sabah, annemin yanına gittim:

— Anne, dedim. Ben, karar verdim. Evleniyorum.

Sırtımı, oturduğu hasır koltuğun arkalığına dayayıp gerilerek gülümsedi:

— Evet, evleniyorum. Fakat, hemen şimdi değil... Evvelâ, evi hazırlıyacağım. Bunun da güçlüğü yok. Her şeyi hesap ettim, tam iki sene içinde, bütün düşündüklerimi yapabiliyorum.

Tekrar öne doğru iğilerek anlatmağa koyuldu:

— Hesabını beraber yapalım. Ayda, elime otuz, otuz beş lira kalıyor değil mi? Şunu, otuz, diyelim. Günde, sigaraya, kahveye yarım lira yetmez mi? Pekâlâ, yeter.

Gözlerini açarak bakıyordu:

— İnsanı yıkan, rakı parası.. Artık, rakı içmiyeceğim. Rakı aradan çıktıktan sonra, masraf edecek yer kalmıyor ki... Rakı yüzünden, yemek de yiyemiyorum. Meze ile, aburcuburla insan doyar mı? Beslenir mi?

Sağ elinin baş ve şahadet parmaklarile avurtlarını tuttu:

— Yüzüme bak! Kaşık kadar kaldı. Ben, böyle miydim? Gün geçtikçe de vücuddan düşüyorum. Yeme, yeme, ne olur!

Derin bir soluk alarak koltuğa yaslandı:

— Rakı içmeyince her şey düzeliyor. Midem düzelir. Vaktinde evceğizime giderim, vaktinde yemeğimi yerim, vaktinde yatarım. İnsanca hayat da bu! Yemem içmem, yatıp kalkmam intizama girince, vücudca da kazanırım. Bakkaç türlü kazanç!

Kararından memnun, gülümsüyordu:

— Günde yarım liradan ayda on beş lira artıracağım. Ayda on beş lira, fena mı? Gül gibi para... Taksitle ev eşyası alacağım. Evvelâ, yemek odası takımı... Büfesile, masasile, maroken sandalyeleri ile mükemmel bir yemek odası takımı. Ayda on beş liradan senede yüz seksen lira eder. Yüz ellisi ile yemek odası çıkar. Otuzu ile de

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Gangsterlerin taarruzuna uğradıkları zannedilen iki üniversitelinin marifeti

Turizm kamplarında geçen maceralar herkesi hayrette bıraktı

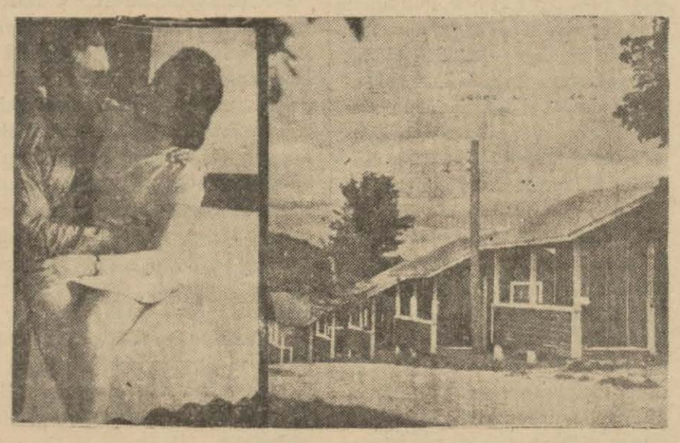

Nevyorkun kibar sosyetesine mensub iki genç talebe geçen gün birden kaybolmuşlar. Aileleri telâşa düşmüş.

Acaba bir kazaya mı uğradılar? Gangsterler mi kaçırdı? Yoksa kendileri mi kaçtı?.

Birçok araştırmalardan sonra iki genç talebe bir turizm kampında bir kamarada baygın bir halde bulunmuşlar. Fazla miktarda aldıkları eroin ile kendilerinden geçmişler..

Zabıta yaptığı tahkikatta Mik M. le Dezi H. nin söyledikleri gibi klüblerinde jimnastik yapacakları yerde her gün birleştiklerini ve otomobil

(Devamı 7 inci sahifemizde)

YARIN AKŞAM MELEK SİNEMASI
Yeni Sinema Mevsimine Başlıyor.
HENRİ GARAT
MEG LEMONNIER
ve
LUCIEN RARROUX
Tarafından Fransızca sözlü - Şarkılı büyük Komedi:
SÜT KARDEŞLER
Yeni Fiatlar: Hususî Lüks Mevki 50 - Birinci Balkon Koltukları 35 - İkinci 25 kuruş.

IZTIRAB ÇOCUĞU

Edebi Roman
No. **103**

Yazan:
Etem İzzet BENİCE

sefahetten yılmıyor; opera, dans, bar, içki ve şehvetten yorulmuyor!. Her şey aksine gün geçtikçe arzular genişliyor, sefahet meyli tahammülsüz bir bollık ve hırçınlık alıyor.

Refik, bildiğimiz Refik, Refik Necati, sanatkâr Refik öyle mi ya?..

— Hiç olmaz ise biraz da dinlenmiye, okumaya! Hattâ yazmaya vaktimiz kalsın...

Diyor. Böyle demese de, demeye mecbur, çünkü, «karakter» o.. hılkat böyle emrediyor!.

Nimet bir defa daha seslendi. Tok, acı bir ses:

— Hayri Refik, hâlâ oturuyorsun!

— Gitmiyelim Nimet ne olur?. Hem vallâhi doğru değil. «Molen Ruj» da biz ne yapacağız?. Görmekse bir kaç defa gördük. Fazlası zarar!.

— Hayır.. Hayır!. Hayır.. Hayır!. Şimdi anladın mı?..

Bir çift ayağın topuklar üzerinde tepinişi ve.. Bir boynun bükülüşü:

— Pek âlâ gideriz..

Bu, doğrudan doğruya mutavaattır, on parasız bir erkeğin ekmeğini yediği, suyunu içtiği, yatağında yattığı zengin kadına mutavaatıdır.

Refik tâ, ilk gündenberi bütün korkusu da bu değil mi idi?. Bu korku son aylar zarfında tahakkuk etmeye başlamıştır. Bunun için kendine:

— Hem sana para sarfediyorum, hem de gitmiyorsun.. Sen ne budala şeysin..

Dedirtmemek, bu sözü söylenirken duymamak için gitmek lâzımdır. Nereye?.. Denirse oraya gidecektir.

★

Refik kalktı. Şimdi aynanın karşısında. Gitmek için giyinmektedir. Fakat, ne feci? simokininin kravatını düğmelerken uçlarını iki taraftan çekiyor çekiyor:

— Ben bu adam mıyım?..

Diye homurdanıyor, yüzünün kızarıp morardığını,, gözlerinin hırstan yaşlandığını hissediyor ve... Boğazına geçirdiği düğümü bütün bütün sıkıştırıp boğulmamak için kendini güç tutuyor; daha sonra bağırıyor:

— Hayır.. hayır...

— Bu adam ben değilim...

— Bu adam ben olamam...

Eğlenmek, ya «Mulenroj» da, ya «Filorıda», ya hut da «Peruke» de sabahlamak için her gece her gece simokınini giyinen, ayna karşısında tuvaletini yapan bu yeni traşlı, geyinişi düzgün, zarif, kahkaha zen adam: Hakikaten o değildir. Refik Necatinin o olmasına, ona benzemesine imkân yoktur. Yüzündeki taravet sahtedir, gözlerindeki ciyadet sahtedir! sözlerindeki zendüst ahenk sahtedir, kahkahalarındaki şuhluk sahtedir!.

Kahkahalarında şohluk değil, zehir ve iztirabın çığlığı var. Gözlerinde ciyadet değil, ruhun gayz ve nefreti var Sesi yalan, söyleyişi yalan, bakışı yalan, dans edişi yalan; hepsi ve her şey yalan! eleminin zehirini içine akıtan, iztirabının yesini zehiri henda ile dışarıya vuran bu adam onun içindir ki, her eğlence gecesinde akşam veya sabahında:

— Ben bumuyum?..

Diye haykırıyor ve.. yine kendi kendine cevabını bulup veriyor:

— Hayır.. hayır...

Fransa sahillerinin çılgın yaz geceleri. Mehtap, Rüzgâr. İyi hava. Çıplak kadınlar. Sonra: Şarap, şampanya, fokstrot.. avuç avuç para, kum eğlenceleri, çıldırasiya bir zevk ve şehvet!.

Bu, nimetin altını su gibi eritip akıttığı günlerin devamı.. ikinci senenin sonu.. ağustos akşamlarıdır!.

★

Yine bu akşamlardan biri. Refikde: Damarlarda nöbet veren bir merak ve... İlk haber:

— Türk ordusunun büyük taarruzu başladı..

İkinci haber:

— Afyon düştü!..

Üçüncü haber:

— Yunan ordusu ric'at ediyor..

— . . . .

Telsizler boyuna işliyor. Gazeteler boyuna yazıyor. Neticeyi yalnız Refik, bir kişi.. bin kişi.. bir millet.. beş devlet değil, bütün dünya bekliyor. Yor yüzü, ya güneşin tekrar şarktan doğup yükselişine şahid olacak, ya hazin bir grubun yeniden bütün bir millete mezar olduğuna daima şehadet edecek. Tarihin dördüncü defa değişişi bu cidalin sonundadır. Onun içindir ki, müverrih elinden kalemi bırakmış.

— Evet...

Veya:

— Hayır...

Didip tarihin sahifelerinde geçid vermek için bekliyor. Onun için ki, zencirbend milletler sahne kalkmış,

Nazik bir mesele bu!.

Kendine göre iş bulmak!.

İngiltere ve Amerika'da yapılan tetkikat iş hayatından tam manasile tat alabilenlerin pek çok olmadığını gösterdi!

Bir İngiliz gazetesi pek nazik bir meseleye temas ediyor. Okuyucularına sorduğu sual pek düşündürücü: Bulunduğunuz işten memnun musunuz?.

Bu bir muammadır. Buna cevab vermek için İngiltere de dahil olduğu halde hemen hiçbir yerde tutulmuş istatistik yoktur. Amerikalılar bunu düşünmüşler; yirmi sene evvel Amerikanın Harvard Üniversitesinden çıkmış olan 500 kişi arasında yapılan tetkikatın neticesi şayanı dikkattir. Söylemeğe hacet yok ki yirmi yedi sene evvel yüksek tahsili ikmal ederek şehadetname almış olan bu 500 kişi bugün artık orta yaşlı adamlardır. Şimdiye kadar ne olmuşlarsa olmuşlardır. Onun için kendilerine sorulan şu birkaç suale verdikleri cevablar tasnif edilince netice hayli manalı oluyor.

Bu beş yüz kişiye sorulan sualler şöyle idi:

1— Hayatta muvaffak oldunuz mu?

2 — Hayattan memnun musunuz?

3 — İmkân olsa da hayatınızı yeniden değiştirebilmeği ister misiniz?.

Verilen cevablardan çıkan neti-

ce şöyledir: % 45 kişi mektebden çıkarak hayata atıldıkları ve bir meslek sahibi oldukları zaman beslemiş oldukları ümidlerin hakikat olamadığı gibi ve intihab etmiş oldukları mesleklere giremiyerek başka işler kabul ettiklerini söylemişlerdir. % 25 i tarafından verilen cevabların hulâsası şöyledir:

«Mektebden çıkarak hayata atıldığım zaman kendimin bir şeyler yapabileceğimi zannetmiştim. Halbuki olmadı. Bugünkü işim-den memnun değilim. Çünkü bulundu:ğum şey benim için artık her gün gidilip gelinen yeknasak bir şey olmuştur.»

Geri kalanlardan alınan cevablar daha iyidir. Bu cevabları verenlerin içinde mektebden çıktıktan sonra çiftçiliğe girişmiş, yahud hekim veya muallim olanlar vardır. Bunların çoğu işlerinden memnun olduklarını söylüyorlar.

İngiliz gazetesinin verdiği malûmata göre bu sene İngilterede ilk derecede tahsil görerek çıkan yetişmiş çocukların miktarı 50,000 imiş. Bunlar işe girerek çalışmak mecburiyetinde olan çocuklardır. Fakat girecekleri işler hemen birbirinin ayni olacaktı. Sonra başka bir iş buldukları zaman yerlerini değiştireceklerdir. Bunun neticesi olarak sonra anlıyacaklardır ki girmiş oldukları iş hiç de kendilerine uygun işlerden değildir. Fakat ne çare ki bir gencin kendi istidad ve kabiliyetine göre bir iş bularak kendisine büsbütün yeni bir meslek açabilmeği için hem zeki, hem azimli olması lâzım gelmektedir. Bilhassa ihtisas istiyen işleri öğrenmek için lâzım gelen sebat herkeste yoktur. Böyle işe başlıyan bir genç kendisinden on yaş daha büyük olanları ve onları meselâ on senedenberi ayni işi yaptıklarını görür. Bu yaşlı delikanlılar kendilerine uygun olmamakla beraber yetiştireme-mişlerdir. Zaten bir değişiklik olarak kendilerinin vaziyeti değişeceğini düşünerek rahatlanmak isterler. Halbuki yirmi beş yaşında iken böyle bir değişiklik bekleyenler otuz beş yaşına gelinler de yine ortada değişmiş bir şey göremezler.

Yüksek tahsil görüp bitirerek hayata atılmış olanlara gelince bunlar girdikleri işlerde devam ederek nihayet elli yaşına vardıkları zaman iş hayatında en iyi bir vaziyet alamadıklarını görmektedirler.

İngiliz gazeteleri soruyor: Acaba hiç üniversiteye gitmemiş olanlar ne haldedir?. İngilterede muhtelif işlerde çalışmakta olanların miktarı 20,000,000 kişiden fazladır. Eğer yukarıda söylendiği gibi Amerikada Üniversiteden çıkmış beş yüz kişi arasında bugünkü işlerinden memnun olmıyanların yüzde nisbeti İngilterede de tatbik edilecek olursa bu yirmi milyonda 5,000,000 kişi bugünkü işlerinden memnun olmıyarak başka bir işe geçmek istiyorlar demek olur. Bunu böyle farzedince ortaya müphem bir mesele çıkıyor:

Çalıştığı işi sevmiyen, yorgun bir halde çalışan 5,000,000 kimse var demek. Halbuki insan bir işi istiyerek yapmazsa hem beyhude kuvvet sarfetmiş olur. hem de yaptığı iş tam bir muvaffakiyet göstermez. Bu halde beş milyon İngilizin kuvveti hergün beyhude yere sarfediliyor neticesi çıkıyor. İşi tamam görülmeyince çok da para ziyan edilmiş oluyor.

İngiliz Kralının sarayındaki hekimlerden doktor Buzard tetkikatta bulunarak geçen sene ortaya şunu atmıştı: İngilterede bir çok asabî hastalıklar vardır. Bir

(Devamı 6 ıncı sahifemizde)

YAŞ NE ZAMAN MANASINI KAYBEDİYOR BİLİYOR MUSUNUZ?.. İNSAN BAMBAŞKA BİR HAYATA, ÇÖPLÜĞE, SİGARA İZMARİTİ TOPLAMIYA DÜŞTÜĞÜ ZAMAN. FAKAT...

● ● ● ● ●

Serseri

Yaşını, hayatını beğeniyor. Izmariti sigaranın en lezzetlisi telâkki ediyor.

Yazan : MURAT KAYAHAN

Geces aat 24... İstiklâl caddesinde yürüyorum. Sokak çok tenha... Hemen hemen yolda benden, bir de sık mesafelerle nokta bekliyen polislerden başka kimse yok gibi...

Galatasaraydan saptım.. Tünel caddesini geçiyorum.. Yan sokaklardan birinden iki küçük gölge çıktı. Caddeyi yürüyorlar.

Gecenin bu saatinde iki çocuk... Yalnız başına sokakta ne arıyor?.

Bu suali kendi kendime sorarken bu, 10 - 12 yaşlarında tahmin ettiğim çocuklardan birinin ağzında parlayıp sönen bir sigara ateşi beni hayrete düşürdü.

12 yaşında çocuk ve.. Sigara!..

İşte, bu, bir ateş böceği gibi parlayışile beni hayrete düşüren sigaranın hasıl ettiği tesir de şu oldu: Küçük tiryakiye sokulmak onunla konuşmak.

★

Küçük Hüseyin ile yanyana yürüyoruz. O, omuzuna attığı boş çuvalile elleri cebinde kasketi bir yana çarpılmış tam bir tip...

Sigarasından büyük adam gibi çektiği nefeslerle hayretimi artıra artıra ilerliyoruz.. Konuşuyoruz!

— Hüsyin...

— Ne var!

— Annen yok mu senin?...

O, belki şimdiye kadar rastladığı insanlardan yüzlerce defa işittiği bu sorguya her defaki gibi lâkayid cevab veriyor:

— Yok!.. Öldü!.

— Çok oldu mu öleli?

Hüseyin pantolonunun ceplerindeki ellerinden birini çıkarıyor, havada sallar gibi bir işaret yapıyor, anlatıyor:

— Epey oldu... İki sene evvel daha Nişantaşındaki hürriyet mahallesi yakınlarında oturduğumuz sıralarda idi. Babam, o zamanlar haftada birkaç akşam eve gelirdi. Her gelişinde de fitil gibi sarhoş, tam matiz olurdu. Annem hem onun gelmesini bekler hem de babam her eve geldiği akşam evde mariz cümbüşü olurdu...

Küçük Hüseyin öyle bol argolu bir dil kullanıyor ki bir çok kısımlarını karine ile çıkarabiliyorum. O, anlamadığım durakladığım yerleri izah ediyor. Meselâ, ben, onun:

— Evde mariz cümbüşü olurdu.

Diyişine anlamamış tavırlarla bakarken izah ediyor:

— Aval aval ne bakıyorsun be amca!.. Senin anlıyacağın evde curcuna kopar, kocakarıyı bir temiz ıslatırdı...

Kadıncağız bu küfürü bol sopa ziyafetlerinden çok geçmedi, hafif hafif öksürmeğe, halsizleşmeğe başladı... Hani geçen büyük karlı kışta bir sabah büsbütün uyuyakalmış, konukomşu üşüştü... Bekçi, doktor, polis filân eve doldular. Muayene ettiler, anladılar ki mort olmuş...

— Anlamadım Hüseyin, ne olmuş?...

— Senin anlıyacağın cavlağı çekmiş!...

— Peki baban!...

— Ha! Moruk o akşam yine bulut gibi eve düştü.. Ben komşulardaydım.. Bir de baktım oraya geldi. Ayakta duracak hali yoktu. Beni istetti. Yanına geldim, o gece siftahı bende etti. Beş parmağın ölçüsünü yüzümde çıkardı, şamarın sesi küçük evin içinde çınlarken sordu:

— Ulan... Kocakarı ne oldu?.. İnler gibi cevab verdim:

— Yürümüş!...

Bu lâkırdı onun çok hoşuna gitmiş.. Ulur gibi çıngıraklı bir kahkaha kopardı.. Bir şamar daha aşketti:

— Öyleyse dedi, gayri başının çaresine bak!...

Ve... yürüdü gitti!

Uzatmıyalım komşulardan... Beni yanına aldı... Allah rızası için bakıyormuş gibi davrandı, orada çekmediğim mi kaldı... Sabahleyin bahçe işlerinden akşam ev işlerine kadar her hizmeti bana gördürüyorlar, arada çarşıya pazara da beni koşturuyorlardı..

Hepsine razı idim. Fakat bütün bu hizmetlerimin mükâfatı ne idi biliyor musun?

Dayak... Sopa altında bu işkencelere dayanamadım. Canım yandı... Bir gün evden cızlamı çektim... O gün bugündür uğramadım.. Bir sene var ki kendim kazanıyor kendim yiyorum!..

Bu küçük yaşlı fakat çok çekmiş, çok görmüş yaşlı çocuğa sordum:

— Ne iş yapıyorsun? Senin kazancın ne olacak?..

O, tazelediği sigarasından bir nefes daha çekti, dümanlarını yüzüme savururken karşılık verdi:

— Ne mi kazanıyorum.. Günde bir papel kadar çıkarıyorum.. Şimdi, rıhtıma ineceğim... Oradaki gemilerden dökülen kömür parçalarını toplıyacağım. Sabaha kadar 15 kilo toplasam 30 kuruş çıktı demektir. Gündüzki işlerimi sana söylemiyeceğim.

Soracak bir şeyim kalmamıştı.. Yüksekkaldırıma kadar gel -

(Devamı 7 inci sayfamızda)

Kadınlar niçin güzelleşiyorlar?

Şimdi, ben de anlıyorum ki; çirkin, ihtiyar kadın yoktur. Hepsi güzeldir...

Yazan : M Sami Karayel

Evvelden; güzel kadın, çirkin kadın diye cinsi lâtifi ayrıdedici tasnifler yapardık.

Şimdi; tasnife lüzum kalmadı. Çünkü: Çirkin kadın diye ortada gözle görülebilecek nesne yok oldu.

Yine evvelden; ihtiyar, çirkin, orta yaşlı kadınları, simasının buruşukluklarından, saçlarına düşen aktan, giyinip kuşanmasından farkedebilirdik.

Fakat; yirminci asrın ortalarına doğru, kadının ihtiyarı da, çirkini de, genci de birleşti.

Ben, maattessüf düne kadar bu ince noktayı farkedememiştim.

Daha, hâlâ kadını eski tasnife tâbi tutuyordum, Amma, diyeceksiniz ki;

Yahu! insan bu gibi müşahhas ve içtimaî vakıâlar karşısında hemen bir günde fikir sahib olabilir mi?

Eh! Olur ya; dünya bu, her gün binbir tahavvüle şahid oluyoruz!. Kanadlanıp havada yedi yüz elli kilometre uçan insanlar devrindeyiz...

Her gün yeni yeni icadlar karşısındayız...

Neden olmasın?.

Bakınız, bende yirmi dört saatte bü-

yük bir tahavvül yapan fikri anlatayım:

Dün, akla yelken açtım, Adaları kucaklıyan Marmaranın sakin ve ılık denizini arda bırakarak, Boğazın haşin ve akıntılı serin sularına doğru yükselerek Altınkuma uzandım.

Altınkum; eski bir Osmanlı tabayasının eteklerine sığınmış daracık bir yer... Kimsecikler yok... Bayağı gün olduğu için mi? Yoksa; Boğazın eylûlden sonra serinliyen havasından mı nedir bilmem?

Beş on aile soyunmuş banyo yapıyor...

Benim maksadım bambaşka; bir ağacın altına çekilip bir iki lokma rahatça yemek yemek, bir banyo yapmak. Sonra, kollarımı sıvıyarak gazeteye yazı yazmak...

Soyundum; kuma çıktım. Vücudümü güneşe verdim banyo yapıyorum.

Kadın erkek suda oynaşıyor, bağırışıyorlar. Denizden gelen kadın kahkahalarında hiç falso yok. Hepsi terütaze, pürüzsüz bir hançereden çıkıyor...

Kıvrak, gün görmemiş on beş yaşında bir kızın kahkahası ne ise; tıpkı o munis ve cana yakın gülüşmeler gibi...

Başımı çevirdim bakıyorum; beş altı genç ve güzel kız oynaşıyorlar... Amma, hepsi de güzel... Sarı ve lepiska saçlarını mavi denizin suları tarıyor...

İçimden bu gençlik şataretine gıpta etmedim dersem, yalan söylemiş olurum.

Biraz sonra; sahile çıkan kızlar kuma uzandılar...

Mayoları, en son moda, üstü boş altı var yok... Cicili bicili şeyler...

Saçları ondülâsyonlu... Vücudleri çikolata rengini almış...

Ne kadar uzun kirpikleri var?. dedim ya; şen, şakrak genç dilberler vesselâm!.....

Aradan birkaç dakika ya geçti, ya geçmedi. Gözümün kuyruğile bu kümeye bir dikiz daha geçtim.

Ne göreyim? Başbaşa vermiş bir şeyler fısıldaşıyorlar... Ellerile gözlerile de beni göstererek gülüşüyorlar.

Bu hal karşısında gözümün kuyruğunun zaviyesini büyülttüm. Daha iri bakmağa başladım. Hiç tanımadığım insanlardı.

Fakat; beni yakından tanıyorlarmış gibi hareketli idiler... Baktığımı hissedince gülüşmeleri ve samimiyetleri çoğaldı.

Demek, beni tanıyorlardı. Hafızamı yokladım; tedaî vetiremi toparladım; ne gezer?. Bir türlü bu simaların âşinası olduğuma dair dimağımın

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Talih deyince böylesi olmalı!

Bir liraya yüzbin lira kazanan şans sahibi hangi ayda doğar dersiniz?

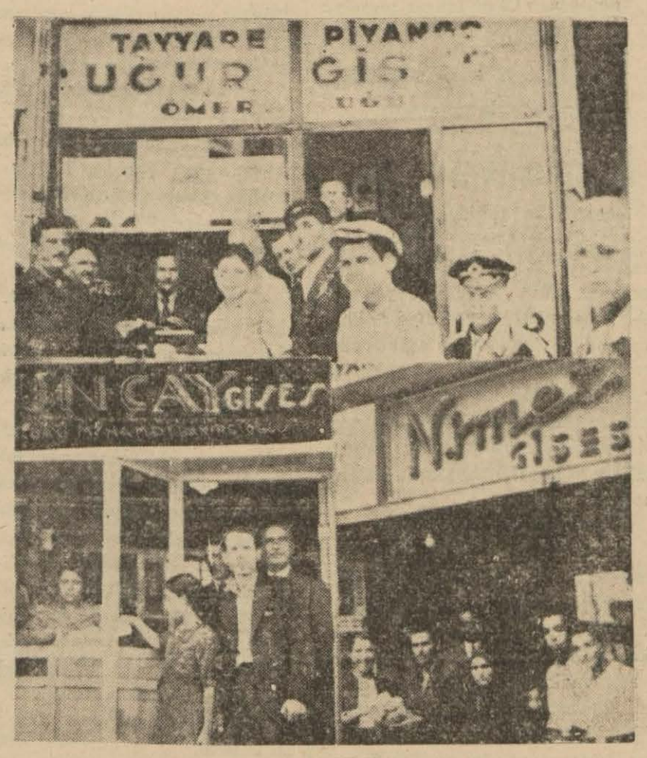

Bire yüzbin verenler..

Dünkü keşidenin talililerinden biri, belki de en talililisi, Beşiktaşta, Vişnezade mahallesinde 18 numaralı evde oturan Bayan Zahidedir. Bayan Zahide yaşlı bir kadındır. Eski kaptanlardan olan kocası Ahmed Bey, uzun zaman evvel ölmüştür.. Kocasının ölümile BayBan Zahide dul, kızı Nezahet de yetim kalmıştır. Bundan sonra, küçük kızını büyütüp okutmak vazifesi de kadıncağızın sırtına yüklenmiştir.

İşte bundan sonra, Bayan Zahide, evvelâ elindeki nakdi idare ile sarfa başlamış, bir taraftan geçinmesi, bir yandan da kızının tahsilini temine başlamıştır.

Bir müddet sonra hazır para sayunu çekmiş, bu sefer sıra mücevherat, antika eşya ve saireye gelmiştir. «Hazıra dağlar dayanmaz!» derler. Bunlar da bir zaman devam etmiş, kadıncağız, kızını, lisenin ikinci sınıfına kadar getirmiş, getirmiş amma nihayet, iki sene evvel, satacak bir şey de kalmamıştır. Bunun üzerine, Bayan Zahide, kocasından kalma sekiz odalı evinin üst katındaki iki odasına çekilmiş, diğer katları oda oda kiraya vermeğe başlamıştır. Bir senede harabca olan evi «maili inhidamdır» diye yıktırmağa karar vermişler. Zaten bu karar evdekileri korkutmuş, kiracılar birer birer çekilmişler, ev boş kalmış, Bayan Zahide, evi, 450 liraya

(Devamı 7 inci de)

Hem genç, hem ihtiyar

Filmde, kendi rolünü bizzat oynıyan belediye reisi

Holanda, bayram yapıyor: Bir kaç gündenberi, Kraliçe Vilhelm'nenin tahta çıkışının kırkıncı yıldönümü kutlanıyor.

Holandanın Kraliçeye takdim ettiği hediyelerin en kıymetlisi «kırk yıl» adlı filmdir; mevzuu, Holanda millî hayatından alınmıştır.

Filmi sahneye koyan Fransız rejisör Edmon T. Grevills, filim hakkında şunları söylüyor:

— Ekranda üç nesil (vak'a 6 eylûl 1898 de başlıyor, 6 eylûl 1938 de bitiyor.) gösteriliyor. İki ailenin çocukları birbirlerile evlenecekler.

Bir doktor olan büyük baba, bir kaza neticesi tayyareden düşen torununun hayatını kurtarıyor; bu suretle gençlerle ihtiyarlar birbirlerine yaklaştırılıyor. Vak'aların cereyan ettiği devirlerin bütün hareketleri, tarihî hâdiseler, harb, terakki hamleleri, modern Holanda mimarisi, iki ailenin sevinçleri, ıztırabları, senaryoda teksif edilmiştir. Eserin muharriri Ben Van Esselstiyn'dir. Filmi çekmek, biraz zorca oldu. Çünkü sinemacılık, Holandada pek fazla terakki etmemiştir. Fakat seçtiğim artistler yüzümü kara çıkarmadılar. Baş rolleri Matmazel Ank Van der Moorla Cess Laseur aldılar. İkisi de Holandanın meşhur tiyatro artistleridir. Size, çok enteresan bir haber vereyim. La Haye belediye reisi, evet bizzat La Haye belediye reisi, filimde, rol aldı. Filimdeki kendi rolünü, bizzat kendi oynuyor.

Kraliçe, kat'iyyen sinemaya gitmediği, filim 10 Eylûl 1938 de, ilk defa olarak sarayda gösterilecektir.

Aktris Ank Van der Moor'un makiyajdaki muvaffakiyeti şayanı hayrettir.

Resimde gördüğünüz genç kızla ihtiyar kadın, ayrı ayrı artistler değildir, ayni san'atkârdır.

«Kırkyıl» filminin yıldızı Ank Vander Noor

YAKINDA
En güzel edebi roman
Son Telgrafta

POLİS HABERLERİ

Yalnız bırakılmanın cezası

Akbıyıkta oyuncu sokağında Sıdkı isminde birinin 4 yaşındaki oğlu Zengi evin penceresinden sokağa düşerek başından ağır surette yaralanmıştır. Küçük Zengi Şişli çocuk hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Evi boyarken düştü

Beykozda Kavakdere caddesinde 118 numaralı evde oturan Ligor isminde biri ayni semtte oturan sütçü Şerife aid iki katlı evi boyamakta iken altımetre yüksekten düşerek muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmış hastaneye kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Kurşun boşa gitti

Yenişehirde Kamer caddesinde kahvecilik yapan sabıkalı Malatyalı Mehmed ayni semtte oturan Serverin üzerine tabanca ile bir el ateş etmiş kurşun boşa gitmiş Mehmed yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Üzerinde 9 paket eroin bulundu

Üsküdarda şüpheli bir vaziyette dolaşmakta iken çevrilen Üsküdarda Kavak iskelesi sokağında 15 numaralı evde oturan Ali oğlu İhsanın üzeinde 9 paket eroin bulunarak müsadere edilmiş İhsan adliyeye teslim edilmiştir.

Köprü dubasının içine düştü

Çeşmemeydanında Alacahamam çıkmazı 6 numaralı evde oturan Hüseyin oğlu Salih Göprüde Yanık Alinin Kısmet romorkörü üzerine çıkacağı sırada romorkör hareket etmiş ve Ali dubanın açık olan kapağından aşağı düşerek muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Zif tenekesi başına düştü

Anadolukavağında Macar caddesinde sahilde demirli bulunan Tevfik Hüda namındaki motör de tayfa İsmail oğlu Mustafa ve arkadaşı Salih motörün bazı aksamını ziflemekte iken zift tenekesi Mustafanın başına düşerek muhtelif yerleri yanmış hastaneye kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Çinkoları tamir ederken düşüp yaralandı

Halıcıoğlunda oturan tenekeci İsrailin oğlu Smoel madam Anastasya isminde bir kadının şapka imalâthanesinin damındaki çinkoları tamir etmekte iken 7 metre yüksekten düşerek başından ve kollarından ağır surette yaralanmış, cankurtaran otomobili ile Beyoğlu hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Hitler diyor ki:

(1 inci sahifeden devam)

ler, ne de konferans'ar temin eylemiştir. Bu hakkı cebren almamız lâzım geldi ve siz, benim askerlerim, işte bunun için burada bulunuyorsunuz.

Alman milletine birlik terbiyesini dahilde parti ve hariçte de siz veriyorsunuz. Alman milletinin bu işi başarmak hususunda size itimadı vardır ve size itimat edebileceğini biliyor.

Ben de biliyorum ki, siz, bu gün mevcut olabilen eniyi silâhlarla mücehhezsiniz. en iyi teşkilâta maliksiniz ve ayni zamanda en mümtaz vasıfları haiz bulunuyorsunuz. Biz bu dünyada para için hizmet etmiyoruz. Biz, milletimiz ve Almanya için çalışıyoruz.

"— Nasyonal sosyalist fırkası sayesinde tarihimizde ilk defa olarak Alman millî birliği tahakkuk etmiştir. Bugün Nüremberg sokaklarında resmi geçit yapan kuvvetli Alman ordusu, bu millî birliğin en canlı ifadesidir.,,

Nasyonal sosyalizme karşı müttehit cephe kurmuş olan demokrasilerle Bolşevikler bizi diktatörlükle itham ediyorlar. Halbuki bütün dünyada, temsil ettikleri milletin yüzde doksan dokuzu tarafından takip edilen ancak iki devlet vardır: Almanya, İtalya..

MÜSTEMLEKE MESELESİ

Hitler bundan sonra sözü dış siyasaya intikal ettirmiş ve evvelâ müstemleke meselesini mevzubahs ederek demiştir ki:

"— Birçok devletlerin elinde lüzumundan fazla arazi mevcutken, Almanyada ve İtalyada beher kilometre murabbaında 160 kişi yaşamaktadır. Bu haksızlığa nihayet vermek zamanı gelmiştir.,,

SÜDETLER MESELESİ

Nihayet Çekoslovakya meselesine geçen Hitler bilhassa şu sözleri söylemiştir:

"— Çekoslovakya demokratik bir memlekettir, ve demokrasi esasları üzerine kurulmuştur. Böyle olmasına rağmen orada yaşayan ekalliyetlerin hayatî meseleleri elân halledilmemiştir. Çekoslovakyadaki ekalliyetler fena muamele görüyor, daimî tazyik altında bulunuyorlar.

Çekoslovakyada Danimarkanın nüfusu kadar, yani üç buçuk milyon Alman vardır. Açıkça beyan ederim ki Çekoslovakyadaki Almanlar müdafaasız ve yardımsız kaldıkları takdirde, muhtaç oldukları yardımı bizden göreceklerdir.,,

Doğrudan doğruya kendilerile alâkadar olmayan bir meseleye karşı Fransa veya İngiltere alâka gösteriyor da, Almanyayı doğrudan doğruya alâkadar eden bir Alman meselesile Almanyanın alâkadar olması niçin garip görünüyor?,,

Çekoslovakya Cumhurreisi Beneş bir nutuk irat etti, fakat bu mesele nutukla değil, hakları tanımakla halledilir. Diğer milletler gibi Südet Almanların da hakları vardır. Allah üç buçuk milyon Südet Almanını 7 1-2 milyon Çekoslovakın zulmüne uğrasınlar diye yaratmadı. Böyle bir rejimin sonuna kadar devam edeceğini zannetmek hayalperestliktir.

Südet Almanlar mukadderatlarını bizzat idare etmek istiyorlar. Almanya da bunu istiyor.

Südet Almanları yerinde üç milyon İngiliz olsaydı Londra hükûmeti ne yapacaktı? Müdafaasız zavallı Arapların vaziyeti meydanda iken Çekoslovakya ikinci bir Filistin vücut bulmasına asla müsaade edemeyiz.

ALMANYANIN SULHPERVERLİĞİ

Hitler bundan sonra Almanyanın sulhperverliğinden bahsetmiş ve ezcümle demiştir ki:

"— Nasyonal sosyalist hükûmeti Avrupa sulhu için millî menfaatlerinden çok fedakârlıklar yaptı. Fransa ile dostane münasebat tesis etmek için Alsas Lorenden bir rıza feragat etti. İngiltere ile bir daha çarpışmamak için Londra deniz anlaşmasını imzaladı. Lehistanla da ayni maksatla mevcut ihtilâfları halleden anlaşma akdetti. Avrupa sulhu için kendi rızamızda fedakârlıklara katlanmak zaaf telâkki edilmemelidir.

ALMANYA VE İTALYA

Hitler nutkunu İtalya ile olan münasebattan bahsederek bitirmiştir.

Bu hususta bilhassa demiştir ki:

Bu sene Romada İtalya ile mevcut dostluğumuz bir kat daha takviye edildi. İtalya ile Almanya yeniden doğmuş devletlerdir. İkisi de binlerce senelik imparatorluklarını ihya etmiş bulunuyorlar. Bu itibarla bu iki büyük imparatorluk bir daha hacil vaziyete düşmiyeceklerdir.,,

Birçok yerlerinde şiddetli alkışlarla kesilen bu nutuktan sonra, Nüremberg kongresi şiddetli tezahürat arasında kapanmıştır.

Cenub Manevraları

Antep 12 (A.A.) — Dün gece yapılan harekât ile Gaziantep manevralarının ilk safhası bitmiştir. Kırmızılar soldan bir kuşatma hareketile mavileri çekilmek istedikleri Akçakoyunlu yolundan garbe atmışlardır. Uzun yürüyüşlerden sonra çok çetin bir arazide yapılan doğu manevralarından sonra kahraman askerlerimizin bu gece manevralarındaki zindeliği ve gösterdikleri yüksek kabiliyet her türlü takdirin fevkindedir. Komutan ve subaylarımızın sevk ve idaredeki mümtaz ehliyet iktidarları bu manevra vesilesile bir kere daha teberüz etmiştir. Mareşal Fevzi Çakmak ve maiyetleri manevraları takib etmişler, komutan subay ve erlerimizin muvaffakiyetini takdir buyurmuşlardır.

İç Bakanı Basın Birliğinde

İstanbul Basın Birliği bugün saat 13,5 de fevkalâde bir toplantı yapacaktır. Bu toplantıda Basın Birliği nizamnamesine ait ihzarî görüşmeler yapılacaktır.

İç Bakanı ve Parti Genel Sekreteri Bay Şükrü Kaya saat on altı da Birlik merkezini ziyaret ederek gazetecilerle bir hasbihalde bulunacaktır.

Bir otomobil Iki talebeyi Çiğnedi

Çocuklardan birisi cok ağır yaralıdır

Şoför Ohanın idaresindeki 2885 numaralı otomobil dün akşam Harbiyeden geçmekte iken bir tramvayın arkasından ani olarak karşısıan çıkan Talebe yurdundan Hasan Meriçli ve arkadaşı Şaban oğlu Hasana çarparak her ikisini de yaralamıştır. Başından ve bacağından ağır surette yaralanan Hasan Meriçli Şişli çocuk hastanesine kaldırılmıştır. Yalnız yolundan yaralanmış olan diğer Hasanın yarası hafiftir.

Bir harb Çıkarsa

(4 üncü sahifeden devam)

niyetindedir.

Şimdi bir de bundan sonra Vatikanın gazetesinde ne yazıldığına bakmak lâzim geliyor.

Milletlerarası vaziyetinden bahsederken Papanın gazetesi manalı neşriyatta bulunuyor. Meselâ Fransadan bahsederken şöyle diyor: Fransa bir takım ihtiyat tedbirleri almıştır. Efkârı umumiyenin serin kanlılığına müracaat edildi. Ta ki bu askerî tedbirler resmî tebliğde söylendiğinden daha fazla bir manada telâkki edilmesin. Esasen bu tedbirler daha evvel Almanya tarafından alınmış olanlara benzemektedir. Bundan anlaşılıyor ki Almanya ile arası açık olan Vatikan bu vesile ile de neşriyatta bulunarak Fransız noktai nazarını müdafaa etmiş oluyor.

Alman matbuatına gelince; Alman gazetelerindeki ehemmiyetli neşriyattan en şayanı dikkat olan bundan sonra Almanyanın öyle etrafı abloka edilerek sıkıştırılamıyacağı etrafında yazılan devamlı yazılardır. Demek istiyorlar ki Artık Almanya her şeyi hazırlamıştır. Umumi harbdeki gibi değildir. Etrafı kuşatılmak istense bile buna karşı mukavemet edebilecektir. Doyçe Alkmanya Zaytung gazetesi diyor ki: İktısadiyat için bu doğru olduğu gibi Alman millî hayatının diğer sahaları için de bu böyledir. Ordu, Almanyanın hürriyetini ve menfaatlerini koruyabilecektir. Almanya büyük kıymette bir dost ve müttefik olmaktadır. Bunu düşünmiyen bazı devlet adamları varsa kabahat Almanların değildir.

Her Hitler Nürenberg kongresinde okunan beyannamesinde Almanyanın 914 de olduğu gibi etrafı çevrilmek tehlikesine maruz kalmadığı için artık bir şeyden korkmadığını söylediği o günlerde gelen telgraf haberlerinde okunuyordu.

Bilhassa Amerika matbuatı Almanların bu tarzdaki sözlerinden ve neşriyatından memnun olmamaktadır. Amerika matbuatı Almanyanın 1914 te, Umumî harbde olduğu gibi şimdi öyle abluka altına alınamıyacağını söylemesini adeta bir meydan okumak gibi karşılamaktadırlar.

Lehistan ve Romanya ne yapacaklar

(1 inci sahifeden devam)

Fransaya gelince, Nazırlar meclisi hudutların emniyetini arttırmak hususunun derpiş eylemişler ve sivil halkın muhafazası için elzem olan tedbirleri almışlardır.

AMERİKADAKİ TELÂKKİ

Londra, 13 (A.A.) — Nevyork Times gazetesi Hitlerin harb ilân etmediğini fakat onun sert ve gürliyen sesini işitenlerin sulhu arzu ettiğine kanaat getirdiklerini yazmaktadır.

TEKZİB EDİLEN BİR ŞAYİA

Londra, 13 (A.A.) — Almanyadan döndükten sonra Çemberlayın tarafından kabul edilen Brocket'in İngiltere hükûmeti nezdinde bir vazife ile tavzif edildiğini veya Çemberlayn'e verilecek bir mektubu hamil bulunduğu hakkında verilen haberler İngiliz diplomatik mahfelleri tarafından tekzib edilmektedir.

ÇEMBERLAYN İSTİŞARELERDE BULUNUYOR

Londra, 13 (A.A.) — Çemberlayn saat 21,30 da Lord Halifaks ile Hoare, Van Sittart ve Cadogan'ı kabul etmiştir. İçtimaa saat 22,40 da nihayet verilmiştir.

BELÇİKADAKİ İÇTİMA

Brüksel, 13 (A.A.) — Saat 16 dan 23e kadar içtima eden nazırlar meclisi beynelmilel vaziyeti ve Hitler tarafından söylenen nutkun şümulünü tetkik etmiştir.

ÇEKLER PLEBİSİT İSTEMİYOR

Londra 13 — Çekoslovakya sefiir, İngiltereye verdiği notada hükûmetin, plebisiti reddettiğini, çünkü bunun Südetlerin Almanya ile birleşmesine imkân vereceğini bildirmiştir.

LORD RONSİMANIN ÇALIŞMALARI

Londra, 13 (Hususi) — Lord Ronsiman çalışmalarına devam etmekte ve Südetlerin vekillerile görüşmektedir.

HENLEİN DÖNÜYOR, GÖRİNG ÇOK HASTA

Nürenberg, 13 (A.A.) — Henlein akşama doğru Çekoslovakyaya dönmek üzere şehirden ayrılmıştır.

Kongreden çıktıktan sonra Hitler, istasyona giderek Berline dönmek üzere bulunan mareşal Göring'i vagonda ziyaret etmiştir. Mareşalın sıhhî vaziyetinin endişeyi mucib olduğu söylenmektedir.

GECE YARISINA KADAR ÇALIŞMA

Londra, 13 (A.A.) — Çemberlayn'in ikametgâhından çıktıktan sonra Lord Halifaks, Hariciye nezaretine giderek hemen gece ayrısına kadar orada kalmıştır.

KONGRE NASIL KAPANDI?.

Berlin, 13 (A.A.) — Hess, Nürenberg kongresini Hitleri tebcil eden bir nutukla kapamıştır. Hatib, bilhassa şöyle demiştir:

«Führer, biz senin arkandan geliyoruz, sen bizimsin, biz de seniniz.»

FRANSIZLAR NE DİYORLAR?

Paris, 13 (A.A.) — Korkulan şey vukubulmadı. Fakat istikbal tehdidkâr vaziyetini muhafaza ediyor.

Hitlerin nutkunun bütün Fransızgazetelerinde husule getirdiği aksülâmel bu cümle ile hulâsa edilebilir.

HİKAYE

Son Gece!

(4 üncü sahifemizden devam)

tabak çanak, çatal bıçak filân alırım. İkinci sene, bir salon takımı... O da oldu mu, evin ufak tefek eksiklerini de tamamlarım. Kurulu düzen eve, bir de gelin lâzım. Eğer, dişimi sıkar da, günde yirmi beş kuruşla idare edebilirsem, ayda yedi buçuk liralık bir gelir daha! İlk günleri, belki biraz sıkıntı çekerim amma, sonunda feraha ereceğim.

Şağ yumruğu ile şakağına vuruyordu:

— Nah kafa!.. Şimdiye kadar bunu akıl etmedim de neden sonra kalın kafama dank, dedi. Serserilik edeceğime para biriktirmiş olsaydım, bugün, yepyeni, şık, güzel ev eşyam, bankada da toplu param bulunurdu. Ne ise, artık aklım başıma geldi, Kararım katî...

Dik dik yüzüme baktı:

— İnanmıyor musun? Görürsün. Verdiğim karardan dönmiyeceğim. Artık içki, serserilik yok. İstersem, sigarayı da bırakırım. Ben, iradesiz insan değilim... Dediğimi yaparım. Anneme de söyledim, eşden dosttan, konu komşudan, şöyle ev kadını olacak, temiz, güzel bir kız arayacak. Hemen nişanlanacağım. Nişanlanınca, başım bağlanır, arasıra kaçamak yapıp şeytana uymam. Herkeslere bakıp imreniyorum. Herkeslere, diyişim, akıllı uslu insanlar için... Benim, onlardan neyim eksik? Neden, ben de üstüm başım temiz, gezmiyeyim?. Neden, benim de üç dört kat esvabım olmasın? Neden, ben de konfor içinde yaşamıyayım? Geçti Borun pazarı... Artık adam olacağım.

Göğsünü gererek kalktı; elile selâm vererek çıktı, gitti.

Onu, akşamları yine meyhaneleri dolaşıyor; geceleri sabahlara kadar sokaklarda sürtüyor, görüyorum. Her tesadüfümüzde:

— Bu gece, son... diyor. Yarın, rejime başlıyorum. Bu gece, son...

MAHMUD YESARİ

Çalışma Saati

(1 inci sahifeden devam)

yarın son günüdür. Eylûlün 15 inci perşembe sabahından itibaren dairelerde kış mesai saatine başlanacaktır. Kış mesai saatine göre daire ve müesseseler sabah saat 9 da açılacak, 12 de öğle tatili yapılacak, öğleden sonra 13 de tekrar mesaiye başlanacak ve 17 de paydos edilecektir.

Bu hususta devaire icab eden tebligatta bulunulmuştur.

İki yaralama vak'ası

Alemdarda İplikçi hanında oturan Çolak Ahmed ile kayınbiraderi Ali arasında ailevî bir meseleden çıkan kavga neticesinde Ali bıçağını çekerek Ahmedi karnından ve bacağından ağır surette yaralamıştır. Ahmed cankurtaran otomobili ile Cerrahpaşaya kaldırılarak tedavi altına alınmış, hâdiseden sonra kaçmak istiyen Ali yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

YÜZ VERMEDİ DİYE...

Çarşıkapıda oturan Kâzım isminde biri kendisine yüz vermek istemiyen ve Vefaad 8 numaralı evde oturan Semiha isminde bir kadını bıçak ile başından ve araya girmek istiyen arkadaşı Selimi de kalaçsından yaralamıştır. Yaarlılar tedavi altına alınmışlar, hâdiseden sonra kaçan Kâzım yakalaanrak tahkikata başlanmıştır.

★ Belgrad Fuarındaki Türk paviyonu büyük takdirlerle seyredilmeye başlanmıştır.

Nazik bir mesele bu!

(5 inci sahifemizden devam)

çok kimsenin sinirleri bozuktur. Çalışanlar, iş görenler arasında bu asabi rahatsızlıklar yüzünden her sene iş âleminde 10,000,000 haftalık çalışma zamanı kaybolmaktadır!.. Çalışan bir adamın sinirlerini berbad eden en birinci derd hergün gidip geldiği işini mecburiyetle yaparak bu işe karşı hiçbir alâka duymamasıdır.

Doktorun dediği doğru, çıkardığı netice yerindedir. Ancak madem ki herkesin istediği işi bulması kolay olmuyor. o halde böyle istemediği işlere girerek çalışmağa mecbur olanlar için Amerikada Nevyorkta terbiye işlerinin başında bulunan Frank Grav'ın bazı nasihatleri vardır:

1 — İşinizi seviniz. Sevmiyorsanız sevmeği öğreniniz.

2 — İşinizde iftihar duyacağınız birşey bulmağa çalışınız.

3 — İşinize mukabil aldığınız ücretin azlığını düşünerek çok çalışmaktan ürkmeyiniz.

4 — Evvelâ % 10 derecesinde işinizi iyi görmeği düşününüz. Sonra bunu % 10 daha arttırınız. Böylelikle arkadaşlarmızdan daha iyi iş görmeğe çalışınız.

Bu terbiye mütehassısı vücutçe sıhhti muhafaza ederek çalışmağa hazır bir halde bulunmanın ehemmiyetini ve kendi bilginize ve kendinize itimad ederek işe girişmenizi ve muvaffakiyet arzusunu daima beslemenizi nasihat ediyor.

Küçüklüğünde bir yerde çıraklık ederek haftada ancak 1 şilin alabilen, fakat sonra İngilterenin milyonerlerinden olan Sir Hil de şöyle diyor:

«Çalışmağı kendinize eğlence yapınız. Bu kârlı olur. Çünkü eğlence için vereceğiniz parayı tasarruf edersiniz.»

Bu nasihatlerin hepsi güzel, hepsi iyi. Fakat insan kendine göre daha iyi bir iş nasıl bulmalı?. İngiliz gazetesi bundan da bahsediyorken söz uzamasın diye bu kısmın yarına kalması daha doğru olacak.

Fakat bugünkü şu satırlara nihayet verirken şöyle birkaç suali kendi kendinize sormanız ve bunun üzerinde düşünmeniz icab edecek:

1 — Ne olmak istiyorum?.

2 — Şimdikinden daha başka bir vaziyette mi bulunmam lâzım gelirdi?.

3 — (Eğer bekâr iseniz) acaba evlenseydim daha mı iyi olurdu?

4 — (Eğer evli iseneiz) Acaba hiç evlenmeseydim daha iyi olmaz mıydı?.

5 — Benimle beraber vazife arkadaşı olanlar işlerinden memnun olarak beni de çalışmağa teşvik ediyorlar mı, etmiyorlar mı?

6 — Yoksa benimle beraber olan vazife arkadaşlarım olsun, âmirlerim olsun bana karşı iyi mi, fena mı davranıyorlar?.

7 — Mektebimi bırakarak işe girdiğim zamandanberi ilerlemekte miyim, yoksa gerilemekte miyim?

Bu sualler üzerinde düşünürseniz ve tanıdıklarınız, temas ettikleriniz arasında da bu tetkikatı ilerletirseniz çok şayanı emniyet neticelere varacaksınız. Fakat sösün alt tarafı yarına kalacak.

Kadınlar niçin Güzelleşiyorlar?

(5 inci sahifeden devam)

tek hüceyresinde bile bir iz yoktu.

Nihayet; bana doğru genç ve kıvrak kahkahalar uzatmağa başladılar Ve içlerinden birisi ellerile işaret vererek:

— Ayol, bu ne hal? Ne dalgınlık bu?

Diye seslendi. Ben, çöreklendiğim yerden doğruldum; hafif ve yabancı bir âşina çehresi tebessümü ile mukabele ettim:

— Ne hal olacak? İşte; bildiğiniz gibi...

Benim bu lâfım biter bitmez içlerinden bir diğeri seslendi:

— Sami ağabeyi, tanımadınız mı bizi?

— .....

O, yine seslendi:

— A, ayol! Ablamı da mı tanımadınız?

Nihayet; aptallığımın derecesini suratıma vurmak için hep birden oturdukları yerden çevik ve çalâk fırladılar...

Genç ve sportmen kızlara yakışır bir tavırla yanıma geldiler ve:

— Düşün bakalım biz kimiz?.

Diye hitap ettiler. Bir an için ayrı, ayrı hepsini süzdüm, hafızamı kazıdım, bir türlü tanıyamadım. İçlerinden biri:

— Ayol biz ..... Değil miyiz?.

Deyince; şaşaladım; nasıl olur?. Yirmi senedir birbirimizi görmediğimiz bu aile yeniden terütaze dünyaya gelmemişti ya!. Bu ailenin kızları her halde, otuz beşlik, anaları da elli ikilik, elli beşlik olmalıydı.

Kalbuki; karşımda duranlar hiç te bunlar değildi. Boynumu bükerek bakakaldığımı görünce, tekrar, tekrar kendilerini tanıtmağa çalıştılar.

Nihayet; kendimi toparladım; bunlar onlardı.

Fakat; anası, kızları hep bir çırpıda yirmişer yaşında kızlar gibiydiler.

Saçlar, belirsiz boyalı ve pomatlı.. Kaşlar, belirsiz yolunmuş kemane... Kirpikler, sun'i ve ekleme... Gözler sürmeli ve renkli... Dudaklar kan kırmızı boyalı... Çehre; bekçi davulu derisi kalınlığında belirsiz makyajlı... Vücud, hamam zırnığı ile d'pten tıraşlı ve kremalı...

Şimdi; ben de anlıyorum ki; çirkin ve ihtiyar kadın yoktur... Hepsi de güzeldir.

M. Sami Karayel

(Dış politikadan devam)

Bu teklifin Alman efkârını iskandal etmek için ortaya atılmış olması ihtimali vardır. Ve garip tir ki Alman nüfusunun büsbütün kurtuluşu demek olan bu teklif bugüne kadar Almanyada sevinç uyandırmış değildir. Bu da Almanyanın Çekoslovakyadaki Almanları kurtarmaktan ziyade Çekoslovakyayı Sovyet Rusyanın ve Fransanın nüfuzundan ayırmak ve kendisine tabi kılmak gayesini istihdaf etmekte olduğunu iddia edenlerin görüşlerini teyid ettiğine delil olarak gösterilmektedir.

5 — Sonuncu bir teklif de Çekoslovakyada yaşayan milletler arasında bir plebisit yapılmasıdır. Eğer bu plebisit Südet Almanlarından başka Macarlar, Polonyalılar ve Slovaklar da teşmil edilmek isteniyorsa, bunun tatbiki, Çekoslovakyayı büsbütün dağıtabilir. Çünkü bu milletlerin hiçbiri, kendilerine komşu olan müstakil millettaşlarına iltihak etmek arzusunu asla gizlememişlerdir. Bu sebepledir ki Fransız gazeteleri, "plebisit harp demektir,, diyorlar.

İşte "hasta, Çekoslovakya için düşünülen beş tertip ilâç! Hastalığın mahiyeti malûm olduğuna göre acaba doktorlar tedavi üzerinde neden anlaşamıyorlar? Bu sualin cevabı basittir: Çünkü hiçbiri Çekoslovakyayı ve hastalığını düşünmüyor. Yalnız kendi menfaati ile âmildir.

A. Ş. ESMER

★ Burdur mebusu değerli hukukçularımızdan Mustafa Şerefin cenazesi dün Ankarada Meclis reisi, İsmet İnönü, Vekiller ve diğer bütün yüksek zevatın iştirakile büyük merasimle kaldırılmıştır.

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip Romatizma

nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde üç kaşe alınabilir.

Sultan Hamid sürgünleri

N. 27

Tercüme ve iktibas hakkı mahfuzdur. Yalnız Son Telgraf'da neşredilecektir.

Yazan: Ziya Şakir

Abdülhamid bazı kimselerin nam ve nüfuzundan adeta çekinirdi

1293 Rus harbi Hünkârın bu vadineki korkusunu çoğaltmıştı

arkadaşlarının mahzun gönülle - lerini teselli edecek bir hayli sözler söyledikten sonra, kendilerini - aldığı emir mucibince - kışla - nın üst katındaki odalara yerleştirmişti.

Hatta, Saffet Paşa bu işi biti - ripte konağına avdet ettiği zaman; refikasına, mahkûmların yorgun ve perişan hallerini naklederken, Mithat Paşanın çamaşırının pek kirli olduğundan bahsetmişti.

Bundan çok müteessir olan o şefkatli kadın, derhal zevcinin çamaşırlarından üç takım ayırarak işlemeli bohçalar içinde Mithat Paşaya gönderecek kadar insaniyet ve medenî cesaret göstermişti. (1) sürgün edilen mühim zevattan zaptiye nazırı Nazım Paşa ile merkez kumandanı Kâzım Paşadan, diğer bir münasebetle bahsedeceğiz. Şimdi, büyük adamların sürgün vak'alarının en mühimmi olan, Müşir Fuad Paşanın ne suretle nefyedildiğini nakledelim.

Yıldız sarayının çatısının altı, bir rekabet mahşeri halinde idi. Bu çatının altında altında yaşıyanların rütbe ve ikbal dereceleri yükseldikçe, aleyhlerindeki fesad ve müzevirlik de o nisbette tezayüd ederdi.

Padişahın gözdesi olmak kâ - fi değildi. Çünkü, hergün birçok tezvirat ile evham hisleri harekete getirilen Hünkâr, bazan gözünün bebeği gibi sevdiklerine bile şüpheli nazarla bakacak hale gelirdi. (Hususî bende) namı verilen bir zümre vardı ki bunlar hayatlarını hislerini, sadakitlerini, hatta imanlarını bile Hünkâra raptetmişlerdi. Ekserisi, Padişahın şehzadelik zamanındanberi emekter olan bu adamlar, artık efendilerine karşı besledikleri derin ve sarsılmaz sadakati senelerdenberi defalarca isbat etmiş oldukları halde, bunlar bile her dakika kendilerini meçhul bir tehlikenin hududu içinde bilirlerdi. Nitekim bunlardan bazıları maruz kaldıkları bühtan ve iftiralardan yakalarını güçlükle sıyırabilmişlerdi.

Sonra.. Abdülhamidin ehemmiyet verdiği bazı mühim şahsiyet - ler de vardı ki, Hünkâr bunların iktisab ettikleri nam ve nüfuz - dan, adeta çekinirdi. Onlara hu - susî şekilde teveccühler göster - mek lüzumunu hissederdi... İşte, halk arasında (Deli Fuad Paşa) diye şöhret alan (müşir Fuad Paşa) da bunlardan biri idi.

(1293 — Rus harbi) inde (Elena) da gösterdiği kahramanca mukavemet ve muvaffakiyetle Abdülhamidin nazarı dikkatini celbeden bu zat, Rus orduları İstanbula doğru yaklaştığı zaman da kıymetli hizmetlerde bulunmuş, adeta Padişahın minnettarlığını kazana - cak kadar mühim bir mevki sa - hibi olmuştu.

Abdülhamid her vesile ile Fuad Paşayı ihsan ve in'amlara garkediyor.. Onu, saltanat hanedanı erkânı gibi imtiyazlı bir şekilde yaşatıyordu.

Onun bu ikbal derecesini çekemiyen bazı mühim şahsiyetler, Padişahıngözünden düşürmek için birkaç kere teşebbüse girişmişlerdi. Fakat, onu sarsmak şu tarafa dursun; bilâkis bu pervasız mü - şirden mükemmel birer dayak yemek suretile mukabele görmüş - lerdi.

Ancak, esvabcıbaşı İsmet Be - yin oğlu Fehim Paşanın nüfuz ve kudreti artıp da Padişahı tamamile kendi tesiri altına aldığı zaman Fuad Paşa, mevkiinin nezaket kesbettiğini anlamıştı. Ve Fehim Paşaya karşı müdafaa vaziyeti al - mak mecburiyeti karşısında kalmıştı.

Fehim Paşa, Fuad Paşa aley - hinde kurduğu dolablarda yalnız değildi. Fuad Paşanın defalarca tahkir ettiği Arab İzzet Paşa da Fehim Paşa ile birleşmişti.

Abdülhamidin üzerinde müessir olan bu iki mühim şahsiyet, artık işlerini, güçlerini, Fuad Paşayı devirmeğe hasretmişlerdi. Bunun için de Sultan Hamidin evhamını tahrik edecek ne varsa, bunları Fuad Paşa aleyhinde kullanmaktan çekinmemişlerdi.

Nihayet, öyle hâdiseler cere - yan etmişti ki; Fuad Paşa Sultan Hamide gönderdiği mektublarla; derhal Arab İzzet Paşanın saraydan uzaklaştırılmasını teklif et - miş; aksi takdirde haiz olduğu (yaveri ekrem) lik sıfatından istifa edeceğini söylemişti.

Sultan Hamid, Arab İzzeti feda edemediği gibi, Fehim Paşanın tedibi hakkında Fuad Paşa tara - fından vuku bulan müracaatları da kabul edememişti.

Bunun üzerine, artık Fehim Paşa ile Fuad Paşanın arası, büsbütün gerilmiş, vaziyet korkunç ve tehdidkâr bir hale gelmişti.

O sırada, (yani 1317 senesinde) Fuad Paşa Saraçhanebaşında bir konakta oturuyordu. Ve Fehim Paşa da bir çiban başı kopartarak Fuad Paşayı gözden düşürmek için, kendi adamlarına bu konağı tarassud ettiriyordu.

Fehim Paşanın maksadı, bir hâdise çıkarmak, İstanbulu gürültüye boğmak. Böylece Fuad Paşaya galebe çalmaktı. (*Devamı var*)

(1) Mithat Paşa hatıratında Hicaz valisinden (Saffet Bey) diye bahseder. Bu, bir zühul eseri olsa gerektir. Vali, (Müşir Saffet Paşa) dır. Salnamelerde bu şekilde kaydı var.

Gangsterlerin taarruzuna uğradıkları zannedilen iki üniversitelinin marifeti

(4 üncü sahifeden devam)

ile gezdiklerini meydana çıkarmıştır.

İki gencin hayatı müşkülâtla kurtarılmıştır.

Delikanlı, meşhur bir avukatın oğludur. Kız da zengin bir fabrikatörün biricik kızıdır. Macera Nev - york ve Vaşington kibar âleminde büyük akisler uyandırmıştır. Turizm kampları aleyhinde bulunanlar yeniden faaliyete geçmişlerdir.

Turizm kamplarına hücum etmek demek Amerikan hayatını darbele - mek demektir.

Amerikalılar, hafta tatillerini o - tellerin kapalı odalarında değil, kırlardaki turizm kamplarında geçirme yi tercih ederler.

İlk turizm kampı bundan altı sene evvel açılmıştır. Buna da sebeb kriz ve pahalılıktır. Halihazırda Amerikada 20,000 den fazla turizm kampı vardır. Bu kamplara çok rağbet gösterilmektedir. Bir gün ve bir gece geçirmek için yalnız bir dolar verilir.

İki sene evvel Kaliforniyada bu kamplara aid bir de konferans akdolunmuştur. Turizm kampları büyük çayırların ortasına kurulur. Amerikanın her tarafından gelen tuistler buralardaki hususî kabinelerde kalırlar. Bir gece için de yemek ve içmek dahil olduğu halde bir dolar verirler.

İngiltereden, Fransadan gelenler de çoktur. Bunlar, Amerikalılarla beraber otururlar, içerler, harb hatıralarından bahsederler. İngilizle balık avları tertib ederler. Almanlar da vardır. Bunlar da boyuna şarkı söylerler. Japon turistler de mütemadiyen yazı makinesi ile hatıralarını yazarlar.

Sabahları, 80 yaşında cenubî Amerikalı eski bir diplomatla bir Japon Nazırının duş yaptıkları ve konuştukları görülür.

Fakat, son zamanlarda kampların vaziyeti değişmiştir. Atlarile gelen Amazonlar, otomobilli turistlerin sayısı çoğalmıya başlamıştır.

Eskiden kamplarda içki içilmezken son zamanlarda meyhaneler de açılmıştır. Eroin gibi, morfin gibi uyuşturucu zehirler de satılmağa başlamıştır.

Sonra buraya gelen erkek ve kız talebe arasında münasebetsizlikle - rinde arttığı görülmüştür.

Amerika otellerinde, herhangi bir bahane ile olursa olsun yalnız bir kadının odasına çıkmak memnu - dur. Hattâ çocukluk arkadaşınız, ak rabanız olsa bile yine odasına giremezsiniz. Eşyası olmıyan yolcular, pasaportlarını vermedikleri takdirde otellere kabul olunmaz.

Halbuki turizm kamplarında her şey serbesttir. Ne eşya sorulur, ne de pasaport aranır. Yalnız bir kâğıda ismini yazmak kâfidir. Bu ismin sahte olmasında da beis yoktur.

Şehrin 5 kilometro haricinde bulunan bu kamplarda, tıpkı plâjlarda olduğu gibi birer, ikişer kişilik kabineler vardır. Her kabinede bir radyo...

Tabii buraya gelen genç erkek ve kızlar arasındaki arkadaşlık pek çabuk hususiyete geçer.

Turist kampları kaldırılacak mı? Yoksa intizamamı sokulacak? Bu hususta şimdilik birşey söylemek imkânı yoktur.

Talih deyince böylesi olmalı!

(5 inci sahifeden devam)

enkazcıya satmıştır.

Vergi borçlarını ve saireyi ödedikten sonra da şimdi oturduğu, Beşiktaştaki evde bir oda kiralamış, kızile beraber buraya çekilmiştir.

Birkaç gün evvel bir taraftan inme inerek yatalak olan Bayan Zahide, bilet aldığı gişenin sahibi Bay Ömerle beraber evine gittiğimiz zaman, yatağından doğrulmağa uğra - şarak, bundan sonrasını şöyle anlatıyor:

— Ah evlâdcağızım... Evimi de sattıktan sonra ne yapacağımı bilmiyordum... Gözüm dünyayı görmü - yordu. Hazıra can mı dayanır. Elimde avucumda olan evin enkazının parası. Bir taraftan düşünüyor, bir ta - raftan da «Yarabbim... Sen bilirsin!» diye dua ediyordum. İşte bu aralık, tanıdıklardan birine piyangodan iki bin lira çıktı. Ondan sonra ben de her ay bir bilet almağa başladım. Amma, her ay başka bir yerden alıyordum. Aldığım yerin ismini beğenmiyor, ertesi ay, bilet aldığım yeri değiştiriyordum. Efendiceğimize söylüyeyim. Servet, zengin, milyon gişelerinden bilet aldım. Onların da adlarını beğenmedim. Bir gün kızla Karaköyden ge - çerken, «anne, bu ay da bileti Uğur gişesinden al!» dedi. Uğur... Uğur... Hah... İşte bu iyi isim... Hoşuma git ti doğrusu.. Baktım... Ömer Bey de iyi bir adamcağız.. Neme lâzım. Artık ondan sonra, altı aydır oradan bilet almağa başladım. İkinci ayında bir 50 lira kazandım. Dönrdüncü ayda da on lira.

«Artık taliim açılıyor.» dedim. Bak gördün mü? Sahiden de öyle oldu. Ah! Ne bileyim ki sıkıntı ile bu ayağıma inme indi de, yatalak ol - dum.

Ne diyordum. Artık, elde avuçta bir şey kalmadı. Ayın kaçı oldu. Daha kirayı veremedim. Bugün, kızcağızıma babamın elli sene evvel Mekkeden getirdiği sedef çekmeceyi verdim. sattırmağa yolladım. Daha da kızım gelmedi.

Ah! Ömer Beyciğim... Ömrün var olsun.. Tuttuğun taş altın olsun. Beni böyle günümde sevindirdin. Allah da, ömrün oldukça seni sevindirsin.

Bundan sonra, Bayan Zahide, Uğur Gişesi sahibi Bay Omeri göstererek:

— Bak, ne düşünceli adam - diyor - ya bana bir hal oluverirse diye, birdenbire söylemedi. «Seni görmeğe, yoklamağa geldik. Hem de beş on kuruş para getirdik.» diye, ağır ağır, alıştıra alıştıra söyledi. Gördün mü iz'anlı adamı?.

Bu sırada oda kapısı açılıyor. İçeriye, güzel, yetgin bir kız giriyor. Evvelâ bizi yadırgıyor. Ondan sonra Bay Ömeri teşhis ediyor ve sevincinden rengi ve sesi değişerek:

— Ömer Bey amca!. Bize birşey çıktı galiba! diyebiliyor.

Uğur gişesi sahibi:

— Evet kızım! diyor. 50000 lira çıktı. Size 5000 lira getirdim.

Gişe sahibi paraları sayarken, Bayan Zahide aklına yeni birşey gelmiş gibi soruyor:

— Kızım.. Çekmeceyi kaça sattın?

— On lira verdiler anne...

Bir saat evveline kadar emel bağladığı, fakat sonra unuttuğu çekmece bu sefer kadıcağızda derd oluyor:

— Aaaaa! diyor. Çekmeceyi hemen git geri al. O benim babacığımın yadikârı. 20, 50 ne isterse ver, al!

5000 lira sayıldıktan sonra, Bayan Zahide, Bay Ömere yeni bir yüz liralık uzatıyor:

— Al oğlum... Bu da senin hakkın.

Uğur gişesi sahibi, şayanı hayret bir ferağat ve göztokluğile kadıncağızın elini geri itiyor ve yüz lirayı almıyor. Ne dersiniz? Hayret! değil mi?

Her keşidede yüzlerce kişiye tali dağıtan Nimet gişesi de dünkü keşidede muhtelif büyük ikramiyeler tevzi etmiş, bu arada en büyük ikramiye olan 50,000 liralık 18415 numaralı bileti İzmirde İzmirli Bay Mehmede satmış, bu keşidenin baş talilerinden olan bu zat ikramiyesinin gişenin çektiği telgrafla İzmir Bankasından almıştır.

Bu arada, Cibalideki kutu fabrikasında amele İbrahime 10,000 liralık bir ikramiye, Balıkhanede Pazarbaşı Bay Lütfiye yine geçen keşidede 200 lira kazandığı biletlerini de bu tali dağıtan gişeden Nimet gişesinden almışlardır.

Aksarayda Kiremitçi sokağında Bay Hasan Basri de yine Nimet gişesinden aldığı biletle 15,000 liralık ikramiyeyi kazanmış ve paralarını Bayan Nimetten almışlardır.

SERSERi

(5 inci sahifeden devam)

miştik. Küçük Hüseyin yanındaki yaşıtını işaret etti:

— İşte, bu da benim gibi, amma o daha yeni, bir aydır evinden kaçtı... Üvey annesi çok eziyet ediyormuş da.

Sustu. Artık ayrılacaktım. Dayanamadım sordum:

— Peki Hüseyin!. Bu sigaraya nerden alıştın, niçin içiyorsun?..

O, tekrar, anlamazlığıma iğbirar dolu gözlerle yüzüme baktı söylendi:

— Bu kadar mihnet çeken adamın, sigaraya değil rakıya bile alışmasına şaşılmaz...

Yolum nihayet buluyordu.. Onlardan ayrılacaktım. Küçük Hüseyin sigarasını üfliye üfliye karanlıklara karışırken düşündüm:

Gazetelerde okunan ucu bıçaklı, cinayetler çocuk kavgalarının hangi çocuklardan ve hangi sebeblerle sadır olduğunu pekâlâ gösteren bu rastlama ve konuşma bana şu hakikati öğretti:

— Çocuk suçlarına karşı koymak için tedbir alırken ıslah evlerinden evvel kimsesiz çocuk yurdlarına ihtiyaç gözönünde bulundurulmalıdır!...

MURAD KAYAHAN

RADYO

İSTANBUL RADYOSU

AKŞAM NEŞRIYATI

18,30 Dans musikisi (Plâk). 19 konferans: Şişli Halkevi namına, doktor Fahri Ayberg (göz hıfzıssıhhası). 19,30 Dans musikisi (plâk). 19,55 Borsa haberleri. 20 Saat ayarı: Grenviç rasathanesinden naklen. Suzan ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,40 Ajans haberleri. 20,47 Ömer Riza Doğrul tarafından arabca söylev. 21 Saat ayarı: Orkestra:

1— Kalmam: Faschingsfee.

2— Strauss: Valse.

3— Midleton: Reve d'im Negre.

21,30 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22,10 Hava raporu. 22,13 Opera ve operet parçaları (plâk). 22,50 Son haberler ve ertesi günün programı. 23 Saat ayarı: Son.

●

ANKARA RADYOSU

AKŞAM NEŞRIYATI

18,30 Karışık plâk neşriyatı. 19,15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Riza). 20 Saat ayarı ve arabca neşriyat, 20,15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Mustafa Çağlar ve Müzeyyen Senar), 21 Keman solo: Prof. Necdet Atak piyanoda, Prof. Georg Markovitz, 21,15 Stüdyo salon orkestrası. 22 Ajans haberleri ve hava raporu. 22,15 Yarınki program.

TİYATROLAR

EGE Tiyatrosu Nuri Genç ve Arkadaşları

13 eylûl salı akşamı Üsküdar Beyleroğlunda

İNSAN KANI

Sabriye Tokses

Ertuğrul Sadi Tek TİYATROSU

Bu gece Taksim (Altıntepe) de (NURBABA)

Meşhur vodvil 3 perde

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. beheri L. K.	Muhammen B. tutarı L. K.	Muvakkat teminatı L. K.	Eksiltmenin saati
Sigara makina kolası	15.000 Kilo	—20,70	3105.—	232.87	10
Sigara paket kolası	13550 Kilo	—20,70	2804.85	210.36	10,30

1— 5/IX/938 tarihinde ihale edileceği ilân edilen 15000 kilo sigara makina ve 13550 sigara paket kolasının eksiltmeleri görülen lüzum üzerine 10 gün temdit edilmiştir.

II— Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III— Eksiltme 15/IX/938 tarihine rastlıyan pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen Şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. «6105»

***

I— İdaremizin Yavşan ve Çamaltı tuzlaları için memur, amele ve lüzumunda hafif yük naklinde kullanılmak üzere birer tonluk iki adet kamyonet şartnamesi mucibince açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II— Muhammen bedeli beheri 2400 lira hesabile 4300 lira ve muvakkat teminatı 360 liradır.

III— Eksiltme 17/9/938 tarihine rastlıyan Cumartesi günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV— Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V— Eksiltmiye iştirak etmek istiyenlerin kataloglarile karoseri şekli ve dahilî taksimatını gösterir bir plân ile benzin sarfiyatını gösterir fennî tekliflerini ihale gününden 5 gün evveline kadar İnhisarlar Tuz Fen Şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.

VI— İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yüzde 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «6013»

***

I — Şartname ve projesi mucibince Gaziantep barut deposunda yaptırılacak bekçi evi inşaatı ve depo arazisinin tel örgü ile çevrilmesi işi 25/VIII/938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden ve pazarlık usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli bekçi evinin 1864,96 lira tel örgü işinin 248,26 lira ki cem'an 2113,22 lira ve muvakkat teminatı 158,49 liradır.

III — Eksiltme 24/IX/938 tarihine rastlıyan cumartesi günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesi alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 11 kuruş bedel mukabilinde inhisarlar levazım ve mübayaat şubesile Gaziantep başmüdürlüğünden alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte %7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona İstanbula gelemiyecek taliplerin de Gaziantep Başmüdürlüğünde müteşekkil komisyona müracaatları ilân olunur. «6246»

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Emniyet Sandığına borçlu ölü Bay Yorgi Kaloyani varislerine ilân yolile tebliğ.

Bay Yorgi Kaloyani: Kadıköy Caferağa mah. Çıkmaz Zaharof sokak eski 5 yeni 4 No. lı ahşap bir evin tamamı:

Birinci derecede ipotek göstererek 5/2/936 tarihinde 23045 hesab numarasile Sandığımızdan aldığı (400) liar borcu 14/3/938 tarihine kadar ödemediğinden faiz, kumisyon ve masarifi ile beraber borç (520) lira (45) kuruşa varmıştır. Bu sebeble 3202 numaralı kanun mucibince hakkında icra takibi başlanmak üzere tanzim olunan ihbarname borçlunun mukavelenamede gösterdiği ikametgâhına gönderilmiş ise de borçlu Bay Yorgi Kaloyani: Yukarıda yazılı Sandığa merhun hanede, öldüğü anlaşılmış ve tebliğ yapılamamıştır. Mezkûr kanunun 45 inci maddesi vefat halinde tebligatın ilân suretile yapılmasını âmirdir. Borçlu ölü Bay Yorgi Kaloyani mirasçıları işbu ilân tarihinden itibaren bir buçuk ay içinde Sandığımıza müracaatla murislerinin borcunu ödemeleri veya kanunen kabule şayan bir itirazları varsa bildirmeleri lâzımdır. Mirasçılar ipoteği kurtarmazlar veyahud başlıyan takibi usul dairesinde durdurmazlarsa ipotekli gayri menkul mezkûr kanuna göre Sandıkça satılacaktır. Bu cihetler alâkadarlarca bilinip ona göre hareket edilmek ve herbirine ayrı ayrı ihbarname tebliği makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (6365)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlânları

Muhammen bedeli 37650 lira olan muhtelif akkümülâtör, plâk ve yedekleri yedekleri 31/10/1938 pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 2823, 75 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 188 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (6280)

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Emniyet Sandığına borçlu ölü Bay Mustafa varislerine ilân yalile tebldiğ: ,

Bay Mustafa: Eyüp Abdülvedut mahallesi Defterdar iskelesi eski 7, 8, 11 yeni 6, 8, 10 No. lı iki dükkânı müştemil ahşap bir evin tamamı.

Birinci derecede ipotek göstererek 10/7/934 tarihinde 19212 hesap numarasile Sandığımızıdan aldığı 280 lira borcu 15/4/938 tarihine kadar ödemediğinden faiz, kumisyon ve masarifi ile beraber borç 150 lira 19 kuruşa varmıştır. Bu sebeble 3202 numaralı kanun mucibince hakkında icra takibi başlanmak üzere tanzim olunan ihbarname borçlunun mukavelenamede gösterdiği ikametgâhına gönderilmiş ise de borçlu Bay Mustafa Syüp Cezrikasımpaşa mahallesi Çömlekçiler No. 44 öldüğü anlaşılmış ve tebliğ yapılmamıştır. Mezkûr kanunun 45 inci maddesi vefat halinde tebligatın ilân suretile yapılmasını âmirdir. Borçlu ölü Bay Mustafa mirasçıları işbu ilân tarihinden itibaren bir buçuk ay içinde Sandığımıza müracaatla murislerinin borcunu ödemeleri veya kanunen kabule şayan bir itirazları varsa bildirmeleri lâzımdır. Miracılar ipoteği kurtaramazlar ve yahud başlıyan takibi usul dairesinde durdurmazlarsa ipotekli gayri menkul mezkûr kanuna göre Sandıkça satılacaktır. Bu cihetle alâkadarlarca bilinip ona göre hareket edilmek ve her birine ayrı ayrı ihbarname tebliği makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (6361)

Eski Feyziati

Yatılı BOĞAZİÇİ LİSELERİ Yatısız

Arnavudköy - Çifte saraylar

Ana sınıfı ile ilk kısım en yeni ve modern tesisatla Bebekte eski Fransız Senjozef mektebi binasında: Orta ve Lise sınıfları Arnavutköyünde Tramvay caddesinde çifte saraylarda kız ve erkekler için ayrı dairelerde: Her gün saat 10 dan 17 ye kadar yeni talebe kaydı için Çiftesaraylarda Mekteb İdaresine müracaat edilebilir.

İstiyenlere tarifname gönderilir. Telefon: 36.210

Sonbahar Geldi

Ve kış yaklaşıyor

Elbiseye dair ihtiyaçlarınızı şimdiden Galatada meşhur

EKSELSYOR

Büyük Elbise Mağazasında

Her yerden UCUZ ve TEMİNATLI alabilirsiniz.
Şu cedvelden bir fikir edinebilirsiniz.

		Liradan itibaren
ERKEKLER:		
PARDESÜLER....	Kumaştan	10,5
TRENÇKOTLAR...	Muhtelif ..	11
TRENÇKOTLAR...	Empermeabilize	14,5
PARDESÜLER....	Gabardin empermeabilize	18
MUŞAMBALAR...	Her renkte	11,5
KADINLARA:		
Gayet zengin çeşit ve son model üzerine		
MUŞAMBALAR.....		13
MUŞAMBALAR....	İpekli düz.	18
MANTOLAR....	Yünlü ...	10,5
PARDESÜLER....	Gabardin .	16
ÇOCUKLARA:		
MUŞAMBALAR...	Her renkte	6,5
PARDESÜLER.....	Gabardin . .	9
TRENÇKOTLAR...	Her renkte	7

ERKEKLERE en iyi yerli İngiliz Kumaşlardan iki Prova ile ısmarlama PALTO, PARDESÜ ve KOSTÜMLER. yapılır.

İstanbul için **TAKSİTLE** dahi muamele vardır

İhtar. Taşradan gelecek sipariş mektuplarına 6 kuruşluk Posta Pulu Konulmalıdır.

Galata Karaköy **EKSELSYOR** Mağazasında satılmaktadır

KANZUK
NASIR İLÂCI

En eski nasırları bile kökünden çıkarır, ıztırabı keser, nasırı yumuşatarak düşürür.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu — İstanbul

DENİZBANK

Denizyolları Mudanya Postaları

15 eylûlden itibaren Mudanya hattında sonbahar tarifesinin tatbikine başlanacaktır. Postalar hergün İstanbuldan saat 16 da kalkacaktır.

Dönüşte Gemlikli postalar Gemlikten saat 6 da ve Mudanyalı postalar Mudanyadan saat 8,30 da kalkacaktır.

Pazar günleri İstanbuldan 8,30 da ayrıca bir posta kalkacaktır.

Bu posta ayni gün saat 17 de Mudanyadan kalkıp 20,05 de İstanbula dönecektir.

T.C. ZİRAAT BANKASI

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Aded	1,000	Liralık	4,000	Lira
4	»	500	»	2,000	»
4	»	250	»	1,000	»
40	»	100	»	4,000	»
100	»	50	»	5,000	»
120	»	40	»	4,800	»
160	»	20	»	3,200	»

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İstanbul Asliye Birinci Hukuk Mahkemesinden:

İstanbul defterdarlığına izafetle hazinei maliye tarafından M. aleyh Kadıköyünde Süleymanpaşa sokak 83 numarada mukim Hüseyin Fahri kaptan aleyhine açılan 717 lira 44 kuruşun temini tahsili davasında M. aleyh Hüseyin Fahri kaptana gönderilen dava istidasına mübaşir tarafından verilen meşruhatta ikametgâhı meçhul olduğu bildirilmiş ve müddei vekili ilânen tebligat ifasını taleb eylemiş olduğundan M. aleyhin davaya karşı yirmi gün zarfında cevab vermesi ve muhakemenin 10/10/938 pazartesi saat 14 de muayyen olduğundan mahkemeye gelmesi veya bir vekil göndermesi zımnında ilânname tanzim ve tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 938-372

1— Aliş oğlu Saadet; Fatih Sultan Selim Müftü Ali mahallesi Hüseyin Remzi sokak (28) No. lı hanede mukime;

2— Kefili Ali Riza kızı Zehra Said Pangaltıda Poyraz sokak (19) No. lı evde sakine;

Fatih Sulh İkinci Hukuk Hâkimliğinden:

Posta ve Telgraf Umum Müdürlüğünü temsilen vekili avukat Bürhaneddin Tahsin tarafından mezbure Saadetin idareye karşı olan taahhüdünü ifa etmediğinden her ikiniz aleyhine (125) liranın asıl ve kefilden faiz ve masarifi muhakeme ve ücreti vekâlet tahsili davasının duruşması için gösterilen ikametgâhta bulunmadığınızdan ilânen yapılan tebligata rağmen mahkemeye gelmediğinizden davacı vekili 24 nisan 1936 tarihli bir kıt'a fotoğraflı tahsilâtname ibraz etmiştir. Bu vesikaya ve davaya ve müttehaz gıyap kararına karşı müddetinde her ikiniz itiraz etmez ve duruşmanın bırakıldığı 10/10/1938 Pazartesi saat onda muhakemeye gelmez veya bir vekil göndermezseniz vâkıaları kabul ve ikrar etmiş addile davaya devamla nihaî karar verileceğini tebliğ makamına kaim olmak üzere işbu gıyap kararı on beş gün müddetle ilân olunur.

Dr. Ali Riza Sağlam
Birinci sınıf dahiliye mütehassısı
Muayenehane: Beyoğlu Parmakkapı, tramvay durağı.
Kabul saati: 16 dan sonra

ANNELER

Biliniz ki çocuk yalnız meme için ağlamaz. Çok iyi bilirsiniz ki; çocuğu hırçınlatan sebeblerden birisi de apış aralarının ter ve saireden pişerek kızararak çocuğu rahatsız etmesidir. Bu itibarla günde iki defa çocuğu

PERTEV ÇOCUK PUDRASI

ile pudralayınız. Ne âdi tuvalet pudraları ve ne de çok itina ile hazırlanmış pahalı pudralar

PERTEV ÇOCUK PUDRASI

yerini tutamaz. Bu pudra bilhassa yavruların cildlerini ve ifrazatı nazarı itibara alınarak yapılmıştır.

DEVREDİLECEK İHİRA BERATI

«Döşemesi ahşab, dam ve duvarları oluklu saçtan mamul madenî borulu sistemde inşaat» hakkındaki ihtira için alınmış olan 14 ilkteşrin 1936 tarih ve 2296 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veyahud mevkii fiile konmak için icara verileceği teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malûmat edinmek istiyenlerin Galatada, Aslan han 5 inci kat 1-3 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

DEVREDİLECEK İHİRA BERATI

«Hava tozlarına karşı elyaflı bir madde ile gayri faal tozlardan mürekkeb bir süzgeç» hakkındaki icat için alınmış olan 27 ilkteşrin 1932 tarih ve 1488 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veyahud mevkii fiile konmak için icara dahi verileceği teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malûmat edinmek istiyenlerin Galatada, aslan han 5 inci kat 1-3 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

ÇÜNKÜ **Radyolin**

Diş doktorunun bütün hastalarına söylediği gibi dişleri sadece parlatmakla kalmıyarak onları mikroplardan, muzır salyalardan ve hâmızlardan temizleyip çelik gibi sağlamlık veren yegâne iksirdir.

Her sabah - Her öğleyin - Her akşam yemeklerden sonra

RADYOLİN

Üsküdar Hukuk Hâkimliğinden:

Üsküdarda Muratbey mahallesinde 28 No. lı evde sakine Emine alıcı tarafından oğlu Çerkesköyünde muallim iken 932 tarihinde İstanbula gelerek o gündenberi hayat ve mematı meçhul olan Mehmet Reşad Dündarın gaipliğine karar verilmesi hakkında açtığı davanın carî muhakemesinde mumaileyh Mehmed Reşad Dündarın hayat ve mematı hakkında malûmatı olanların altı ay müddet zarfında malûmatlarını mahkemeye bildirmeleri lüzumuna karar verilmiş olduğundan mumaileyh hakkında malûmatı olanların müddeti mezkûre zarfında malûmatlarını mahkemeye bildirmeleri ilân olunur.

Türk Hava Kurumu
25. ci Tertip
Büyük Piyangosu

6. cı keşide 11 - Birinciteşrin - 938 dedir.
Büyük ikramiye **200.000** liradır.
Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (50.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7 - Birinci Teşrin - 938 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır...

SİHİRLİ KUTU

TÜRKİYE İŞ BANKASI

İstanbul Belediyesi ilânları

Hususî idareden aylık alan emekli öğretmen ve memurlarla öksüzlerinin 938 yılı ikinci üçer aylıkları 13/9/938 gününden itibaren verileceğinden aylık sahiblerinin aylık cüzdanları ile Ziraat Bankasına müracaatları. İ — 6371

★ ★

Senelik muhammen kirası 15 lira olan Şehremininde Büyük Saray meydanı sokağında 36 met. murabbaı arsa 939 senesi mayıs sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık artırma gününde isteklisi bulunmadığından pazarlığa çevrilmiştir. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekli olanlar 1 lira 13 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 19 /9/1938 pazartesi günü saat 11 de Daimî Encümende (B) (6051)

★ ★

Keşif bedeli 2362 lira 24 kuruş olan Silivriye bağlı Kurfallı köyü okulunda yaptırılacak helâ açık eksiltmeye konulmuş ise de belli ihale gününde giren bulunmadığından eksiltme 23/9/938 cuma gününe uzatılmıştır. Keşif evrakile şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesikadan başka en az iki bin liralık bu işe benzer iş yaptığına dair eksiltme gününden bir hafta evvel Nafıa Müdürlüğünden alacakları fen ehliyet ve ticaret odası vesikalarile 177 lira 17 kuruş ilk teminat makbuz veya mektubile beraber yukarda yazılı günde saat 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (İ) (6368)

★ ★

İlk teminat	Mevsimlik muhammen kirası	
18	240	Floryada 1 numaralı dükkân
7,50	100	» 6 » »

Floryada Florya çarşısında bulunan ve yukarda numaralarile mevsimlik muhammen kiraları yazılı dükkânlar kiraya verilmek üzere ayrı ayrı açık artırmıya konulmuş ise de belli ihale gününde giren bulunmadığından artırmıya 23//9/938 cuma gününe uzatılmıştır.

Şartnameleri levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber yukarda yazılı günde saat 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalıdırlar (B) (6372)

İstanbul Sıhhî Müesseseler Artırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Haydarpaşa Nümune hastanesine lâzım olan 500 kilo net idrofil pamuk açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 28/9/938 çarşamba günü saat 14,30 da Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen fiyat: Beher kilosu 150 kuruştur.

3 — Muvakkat garanti: 56 lira 25 kuruştur.

4 — İstekliler şartnameyi her gün komisyondan görebilirler.

5 — İstekliler carî seneye aid ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. «6352»

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Haşeratla mücadeleye hadim gaz neşreden Patron» hakkındaki icat için alınmış olan 5 eylûl 1932 tarih ve 1483 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir ve ferağ ve yahut mevkii fiile konmak için icara dahi verilebileceği teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malûmat edinmek istiyenlerin Galatada Aslan Han 5 nci kat 1-3 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

Sahip ve neşriyatı idare eden
Baş muharriri
ETEM İZZET BENİCE
SON TELGRAF MATBAASI